

Lietuvos sporto universitetas

TARPTAUTINĖ MOKSLINĖ – PRAKTINĖ
KONFERENCIJA

**MOKSLAS IR PRAKTIKA: AKTUALIJOS
IR PERSPEKTYVOS**

KONFERENCIJOS TEZIŲ RINKINYS

2021 m. birželio mėn. 3-4 d.
Kaunas, Lietuva

Lithuanian Sports University

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE

**THEORY AND PRACTICE: PROBLEMS
AND PROSPECTS**

BOOK OF ABSTRACTS

3rd–4th of June, 2021
Kaunas, Lithuania

SCIENTIFIC COMMITTEE

Conference Chair – Prof. dr. Biruta Svagzdiene, Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania.

Members:

Prof. dr. **Che-Jen Su Fu Jen** - Catholic University, Taipei, Taiwan

Prof. dr. **Juris Grants**, Latvian Sports Pedagogic Academy, Ryga, Latvia

Prof. dr. **Marina Gunare**, Baltic International Academy, Ryga, Latvija

Prof. dr. **Csongor Herke**, University of Pecs, faculty of law, Pécs, Hungary

Assoc. prof. dr. **Mohamed Traore**, University of Bamako, Bamakas, Malis

Assoc. prof. dr. **Özgür Oğuz**, Anadolu University, Faculty of Law Turkey, Eskişehir Turkey

Phd. **Katarzyna Marcinkiewicz-Marszalek**, Warsaw School of Economics, Warsaw, Poland

Prof. dr. **Antonio Silva**, Exremadura university, Caceres, Spain

Prof. dr. **Manuel de Peralta** Carrasco Exremadura university, Caceres, Spain

Prof. dr. **Ángel Acedo Penco** Exremadura university, Caceres Spain

Assoc. prof. dr. **Dalia Perkumienė**, Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania

Prof. dr. **Oscar Paredes**, Privada Boliviana University, Cochabamba, Bolivia

Assoc. prof. dr. **Wenliang Zhang**, Renmin University of China, School of Law, Beijing China

Assoc. prof. dr. **Olegas Beriozovas**, Kazimieras Simonavicius University, Vilnius, Lithuania

Prof. dr. **Edmundas Jasinskas** - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Assoc. prof. dr. **Tatyana Imangulova** - Kazakh Academy of Sports and Tourism, Almata,
Kazakhstan

Assoc. prof. dr. **Alexander Averin** - Financial University under the Government of the Russian
Federation, Moscow, Russia

Prof. dr. **Alexander Alekseev** - Financial University under the Government of the Russian
Federation, Moscow, Russia

Assoc. prof. dr. **Iлона Tilindiene** - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Assoc. prof. dr. **Arturas Simanavicius** - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Assoc. prof. dr. **Aliamkina Ekaterina**, Head of postgraduate department in Moscow Institute of
Psychoanalysis, The chairperson of the Youth Commission of the Moscow Coordination
Council of Regional Communities under the Government of Moscow, Moscow, Russia

Assoc. prof. **Vodov Denis** - Financial University under the Government of the Russian Federation,
Moscow, Russia

Assoc. prof. dr. **Valentina Grigoreva**, Department of National Economy, Russian Presidential Academy of National Economy and Public Administration (RANEPA), Moscow, Russia

Assoc. prof. dr. **Rasa Pranskūnienė**, Vytautas Magnus University, Kaunas, Lithuania

Assoc. prof. dr. **Daiva Majauskienė** - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Antanas Usas - Lithuanian Sports University, Kaunas; Vilnius University, Vilnius, Lithuania

Paulina Palujanskienė - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

ORGANIZING COMMITTEE

Head of the Conference Organizing Committee - prof. dr. Svagzdiene Biruta, Lithuanian Sports University Kaunas, Lithuania

Members:

Artūras Simanavicius - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania.

Antanas Usas - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania.

Paulina Palujanskienė - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania.

Artūras Stoškus - Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania.

Autorių kalba netaisyta
The language of the authors is not corrected

ISBN 978-609-8200-37-9

© Lietuvos sporto universitetas

TABLE OF CONTENTS

<i>Ardickas Rimvydas</i>	9
FUTBOLO KOMANDŲ KOMUNIKACIJA SOCIALINIULOSE TINKLUOSE	
<i>Bakšinskaitė Kęsminta</i>	9
SPALVŲ REIKŠMĖ IR NAUDOJIMAS REKLAMOJE	
<i>Behnam Boobani, Juris Grants, Iveta Boge</i>	10
MENTAL TOUGHNESS OF LATVIAN TAEKWONDO ATHLETES	
<i>Būdvitytė Urtė</i>	11
LAISVALAIKIO ORGANIZAVIMO VERSLUMO SKATINIMAS (TEORINIS ASPEKTAS)	
<i>Emeljanovas Arūnas, Mieziene Brigita, Trinkūnienė Laima, Kuzmarskienė Gerda</i>	13
EFFECTS OF MARKETING COMMUNICATION ON TOURISM BUSINESS	
<i>Jankūnaitė Laura</i>	14
VIEŠŲJŲ ERDVIŲ PRITAIKYMAS VIETOS BENDRUOMENĖS SVEIKATINGUMO POREIKIAMS BIRŽUOSE (TEORINIS ASPEKTAS)	
<i>Kanovalovas Arijus, Jasinskas Edmundas</i>	16
SPORTO RENGINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS ŽIŪROVŲ POŽIŪRIU: LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINIŲ RUNGTYNIŲ PAVYZDŽIU	
<i>Khamitov Timur</i>	17
FORMATION OF THE STRATEGY OF SPORTS CLUBS AT DIFFERENT STAGES OF THE LIFE CYCLE	
<i>Khamitova Sabira / Хамитова Сабара</i>	18
МЕТОДОЛОГИЯ СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ГОСТИНИЦАХ	
<i>Konstantinavičiūtė Simona</i>	19
PATYČIŲ PAPLITIMAS SPORTININKŲ TARPUSAVIO SANTYKIULOSE	
<i>Kuklytė Jūratė</i>	22
DEVIANTINIO ELGESIO FORMOS SOCIALINIULOSE TINKLUOSE	
<i>Liorančas Robertas, Pokvytytė Vaida</i>	22
ASMENŲ SU NUGAROS SMEGENŲ PAŽEIDIMAIMS FIZINIO AKTYVUMO IR GYVENIMO KOKYBĖS SAŠAJOS	

<i>Malašauskaitė Urtė</i>	24
KORONA VIRUSO POVEIKIO LAISVALAIKIO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMUI VERTINIMAS	
<i>Mardosaitė Vaida</i>	26
KRIZINĖS INOVACIJOS PANDEMIJOS LAIKOTARPIU SPORTO ORGANIZACIJOSE	
<i>Martinaitis Paulius</i>	27
SIELOVADOS SVARBA, PUOSELĖJANT UGDYMO ĮSTAIGOS BENDRUOMENĖ, KAIP SVARBŲ UGDYMO VEIKSNĮ	
<i>Matukynienė Karolina, Bacevičienė Miglė, Jankauskienė Rasa</i>	28
RYŠYS TARP PRIEIGOS PRIE ŽALIŲJŲ PLOTŲ IR MANKŠTINIMOSI GAMTOJE ĮVAIRIAIS METŲ LAIKAIS	
<i>Mieziene Brigita, Emeljanovas Arūnas, Trinkūnienė Laima, Kuzmarskienė Gerda</i>	29
THE DISTRIBUTION OF PHYSICAL FITNESS INDICATORS AMONG GENDERS AND AGE	
<i>Narbutienė Lina</i>	30
SAVIPREZENTACIJOS IR ĮVAIZDŽIO SVARBA VERSLO KLUBUOSE	
<i>Ogniev Ivan / Огнев Иван, Averin Aleksandr / Аверин Александр</i>	31
ВЛИЯНИЕ ИГРОКОВ НА ТРАНСФЕРНУЮ ПОЛИТИКУ ФУТБОЛЬНЫХ КЛУБОВ	
<i>Ozgur Oguz / Özgür Oğuz</i>	32
TELEWORKING CONDITIONS IN TURKISH LABOUR LAW	
<i>Paškevičė Alma, Požėrienė Jūratė, Raffier Cedric, Moroz Ernest</i>	35
FUTBOLAS, KAIP SOCIALINIO DARBO PRIEMONĖ INTEGRUOJANT PABĖGĖLIŲ VAIKUS IR JAUNIMĄ Į VISUOMENĖ	
<i>Piekutė Brigita</i>	37
DIDŽIŲJŲ DUOMENŲ PANAUDOJIMO GALIMYBĖS TURIZMO SEKTORIJE TEORINIŲ ASPEKTU	
<i>Rimkevičiūtė Justina</i>	38
KORONA VIRUSO POVEIKIO TURIZMUI VERTINIMAS	
<i>Romikaitis Antanas</i>	39
ŽAIDYBINIMO TAIKYMAS SUMANIOSIOS EDUKACIJOS PROCESUOSE	
<i>Seitimova Asem / Сейтимова Асем, Beisiembinova Ardak / Бейсембинова Ардак, Bakieev Ernur / Баекеев Ернур</i>	40
FASHION-TURIZM: СОДЕРЖАНИЕ, ОСОБЕННОСТИ И ЦЕЛЕВЫЕ АУДИТОРИИ	
<i>Simanavicius Arturas, Svagzdiene Biruta, Jasinskas Edmundas, Usas Antanas</i>	41
SOCIAL INCLUSION THROUGH SPORT: THE PLAYIN PROJECT CASE	

<i>Stoškus Artūras, Švagždienė Biruta</i>	42
VIETOS BENDRUOMENIŲ IR TURIZMO INFORMACIJOS CENTRO BENDRADARBIAVIMO PLĖTOJIMAS: PANEMUNĖS SENIŪNIJOS ATVEJIS	
<i>Uzdienova Karina / Узденова Карина, Rozova T. / Розанова Т.</i>	43
USING MARKETING INNOVATIONS TO MANAGE THE IMAGE OF THE TOURIST AREA	
<i>Ūsas Antanas, Minang Alex Minang</i>	44
USING SOCIAL MEDIA PLATFORMS FOR SPORTS FAN ENGAGEMENT	
<i>Vingienė Raminta</i>	45
NEKILNOJAMOJO TURTO PAKLAUSOS TENDENCIJOS	
<i>Vojnova Anastasia / Войнова Анастасия , Averin Aleksandr / Аверин Александр</i>	46
ЦИФРОВЫЕ ДВОЙНИКИ КАК МНОГОФУНКЦИОНАЛЬНАЯ ИННОВАЦИЯ В ИНДУСТРИИ СПОРТА	
<i>Yakovlev Andrey</i>	47
COMFORTABLE URBAN ENVIRONMENT AS A FACTOR OF REGIONAL TOURISM DEVELOPMENT	

FUTBOLO KOMANDŲ KOMUNIKACIJA SOCIALINIUIOSE TINKLUOSE

Ardickas Rimvydas

Šv. Ignaco Lojolos kolegija, Kaunas, Lietuva

Šiuolaikiniams sporto vadybininkams iššūkiu tampa skaitmeninės žiniasklaidos suteiktos galimybės vystyti bendravimą su gerbėjais socialiniuose tinkluose, kadangi sporto gerbėjai yra linkę daugiau informacijos ieškoti apie futbolo komandą, pasitelkiant informacines ir komunikacines technologijas (IKT). Tai puiki galimybė užmegzti sporto organizacijoms ilgalaikius santykius su futbolo sporto gerbėjais socialiniuose tinkluose (Green, 2016; McCarthy ir kt., 2014).

Tyrimo tikslas – atskleisti futbolo komandų komunikacijos su gerbėjais socialiniuose tinkluose specifiką.

Tyrimo metodas – turinio analizė.

Teorinė analizė atskleidė, kad labai svarbu futbolo sporto gerbėjų augantis lojalumas, pozityvios informacijos apie futbolo komandą skleidimas, atitinkamai stiprėjantis komandos prekės ženklas, auganti ekonominė nauda sporto komandai yra pagrindinės pozityvios komandos bendravimo su gerbėjais socialiniuose tinkluose pasekmės, dėl ko sporto komandoms naudinga plėtoti šią komunikaciją (Rosenberger ir kt., 2015).

Empirinio **tyrimo rezultatai** rodo, jog futbolo sporto gerbėjams stipriausią grįžtamąjį ryšį komandos vysto Facebook, Tiktok, Instagram socialiniuose tinkluose. Didžioji dalis futbolo sporto gerbėjų yra pasyvūs, tik maža dalis aktyviai reiškiasi komandų socialiniuose tinkluose – “pamėgsta“ turinį ir juo dalijasi.

Raktiniai žodžiai: futbolo sporto gerbėjai, komunikacija, informacinės ir komunikacinės technologijos, socialiniai tinklai

Literatūra:

1. Green, M. R. (2016). The impact of social networks in the development of a personal sports brand. *Sport, Business and Management: An International Journal*.
2. McCarthy, J., Rowley, J., Ashworth, C. J., ir Pioch, E. (2014). Managing brand presence through social media: the case of UK football clubs. *Internet Research*.
3. Rosenberger, P. J., Yun, J. H., Rahman M. M., De Oliveira M. J., Köcher S. (2015). Investigating Motivation Drivers of Attitudinal and Behavioural Fan Loyalty in Brazil: Football versus Other Sports. Conference: 50 Asamblea Anual de Cladea 2015 - Consejo Latinoamericano de Escuelas de Administración, At Viña del Mar, Chile.

SPALVŲ REIKŠMĖ IR NAUDOJIMAS REKLAMOJE

Bakšinskaitė Kęsminta

Šv. Ignaco Lojolos kolegija, Kaunas, Lietuva

Kiekvienos įmonės pagrindiniu verslo interesu tampa konkurencinio pranašumo įgijimas kitų verslo subjektų atžvilgiu, sugebėjimas prisitaikyti prie sparčiai kintančios aplinkos, orientacija į naujas rinkas bei didėjančių klientų poreikių tenkinimas. Dabartinėje visuomenėje vartotojai kuria savo sąlygas, tad verslininkams esant šioms aplinkybėms labiau tenka įsiklausyti į vartotojų poreikius.

Vartotojai tampa vis labiau reiklesni, išrankesni, taupesni, bei labiau reikalauja, kad produktas atitiktų aiškius jų poreikius. Tokiomis sąlygomis būtina ieškoti naujų priemonių kaip prisitaikyti prie rinkos pokyčių, ieškoti unikalumo, išskirtinumo, glaudžios sąsajos su vartotoju.

Pranešimo **tikslas** - atskleisti spalvų reikšmę ir pagrindinius spalvų reklamoje naudojimo aspektus, pateikiant gerųjų praktikų pavyzdžių. Taikyti metodai – lyginamoji mokslinės literatūros analizė ir sintezė.

Nustatyta, kad spalva ne tik suaktyvina į prekybos vietą atėjusio vartoto reakciją, bet ir atspindi įmonės vertybes ir jas reprezentuoja tikslinei auditorijai, pasitelkus produkto pakuotės spalvas (Pilelienė ir kt. 2016) ir prekės ženklus (Caivano ir Lopez, 2007). Spalva gali tapti vienu iš svarbiausių veiksnių, siekiant atkreipti vartotojo dėmesį, sukelti tikslines asociacijas bei emocijas, vedinas prie troškimo priimti pirkimo sprendimą. Spalvos parinkimas yra aktualus verslo subjektų uždavinys, todėl reikalingas nuoseklus sprendimų priėmimo planas – modelio sukūrimas, siekiant skatinti vartotojų pasirinkimą. Remiantis neuromarketingo tyrimų išvalgomis, prekių ženklai aktyvuoja smegenų priekinę žievę ir stimuliuoja smegenis ilgesnį laiką per pirkimo elgseną (Garcia, Saad, 2008).

Raktiniai žodžiai: spalvų reikšmė, prekės spalva, prekės ženklas, pirkimo elgsena.

Literatūra:

1. Caivano, J. L., & Lopez, M. A. (2007). Chromatic identity in global and local markets: Analysis of colours in branding. *Journal of the International Colour Association*, 1(3), 1-14.
2. Garcia, J. R., & Saad, G. (2008). Evolutionary neuromarketing: Darwinizing the neuroimaging paradigm for consumer behavior. *Journal of Consumer Behaviour: An International Research Review*, 7(4-5), 397-414.
3. Pilelienė, L., Grigaliūnaitė, V., & Stakauskaitė, G. (2016). Produkto pakuotės spalvos įtaka impulsyviems pirkimams. *Organizacijų vadyba: sisteminiai tyrimai*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas, 76, 107-117

MENTAL TOUGHNESS OF LATVIAN TAEKWONDO ATHLETES

Behnam Boobani, Grants Juris, Boge Iveta

Latvian Academy of Sport Education, Riga, Latvia

Introduction: The field of sport has the potential to be a very stressful environment in which to operate and the pursuit and attainment of success or excellence in the face of competition, does not come without its pressures, challenges, and adversities. Most coaches and sports psychologists believe mental toughness is the most important psychological factor affecting the success of athletes. Gucciardi, et al (2014) defined mental toughness as “a personal capacity to achieve consistently high levels of subjective (e.g., personal goals or strivings) or objective (e.g., sales, race time, GPA) performance despite everyday challenges and stressors as well as significant adversities.” Taekwondo has evolved in scientific and technological aspects since its inclusion as an Olympic discipline, forcing countries to seek information from the different variables involved in the sport process to achieve international best results. Reports have shown that mental toughness can affect the results of athletes. Kuan, G., & Roy, J. (2007). **PROBLEMS:** only 5-10% of athletes their training time is spent developing essential psychological skills such as mental toughness, Truelove AA(2014), In the Latvian sports environment, it is often observed that in the case of unsuccessful performance, athletes and their

coaches plan to adjust their physical or technical fitness routine, perceiving the psychological aspect as less important (Astaficevs, A .2020). The purpose of this study is to find out the mental toughness of Latvian Taekwondo athletes. Method: Subjects are Latvian youth Taekwondo athletes that at least for 2 years have participated in national or international competitions. The Latvian version of sports mental toughness questionnaire (SMTQ) (Sheard et al., 2009) has validated by Astafičevs, A. Fernate, A. Vazne, Ž. 2020 will be given to the Athletes. Processing and analysis of results will be made by MS. Excel. The software function Descriptive statistics will be used for normal data distribution. Descriptive statistical methods will be used to describe the values and representativeness of the problem to be investigated. Conclusion: The current study is the first in the Latvian Taekwondo athletes. It is therefore important that coaches and sports scientists collect information about their athletes.

Key words: Mental Toughness, SMTQ, Taekwondo

References:

1. Astaficevs, A., Vazne, Z., Fernate, A (2020). Adaptation of Questionnaires on Psychological Performance, Sports Mental Toughness and General Self-Efficacy. *Lase journal of sport science*, 1(2), 3-67.
2. Gucciardi, D., Hanton, S., Gordon, S., Mallett, C. & Temby, P. (2014). The Concept of Mental Toughness: Tests of Dimensionality, Nomological Network, and Traitness. *Journal of Personality*, 83(1). DOI: 10.1111/jopy.12079
3. Kuan, G., & Roy, J. (2007). Goal Profiles, Mental Toughness, and its Influence on Performance Outcomes among Wushu Athletes. *Journal of Sports Science & Medicine*, 6(CSSI-2), 28-33.
4. Sheard, M., Golby, J. & Wersch, A. (2009). Progress toward construct validation of the Sport Mental Toughness Questionnaire (SMTQ). *European Journal of Psychological Assessment*, 25(3), 186–193. <https://doi.org/10.1027/1015-5759.25.3.1862009>
5. Truelove, A. A. (2014). Mental Toughness Training Intervention for Collegiate Track and Field Athletes. *Electronic Thesis and Dissertation Repository*, 2303.

LAISVALAIKIO ORGANIZAVIMO VERSLUMO SKATINIMAS (TEORINIS ASPEKTAS)

Būdytytė Urtė

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Vis labiau domimasi verslumu ir kokį vaidmenį gali atlikti, siekiant ekonominio ir socialinio vystymosi tikslo, inovacijos kūrimo, užimtumo ir teisingumo principų. Verslumas ekonomikoje gali pasireikšti įvairiais būdais ir apima tiek formalią, tiek neformalią ekonominę veiklą gerovės kūrimo tikslais. Savo ruožtu verslumas gali prisidėti prie spartaus ekonominio įmonių augimo (kas yra būtinybė motyvuoti verslumą), taip pat gali būti svarbus gyventojų pajamų ir užimtumo pažeidžiamų šaltinis. Savo ruožtu verslumo reiškinių potencialas sutelkia dėmesį ir į laisvalaikio organizavimo sektorių, kur yra skatinami žmonių sprendimai tapti verslininkais ir paašškina kaip tapti sėkmingais. Šiuo metu verslumo skatinimui yra nepalankios aplinkybės, COVID-19 pakeitė mąstysenos ir įgūdžių vaidmenį, žmonėms atpažinti verslumo galimybes ir pasinaudoti jomis. Tyrimai, teigiantys, kad galima

išmokti keletą šių mąstysenų, žinių tipų ir įgūdžių, švietimo įstaigose ir mokymo programose tvirtai dalyvauja platesnėse diskusijose apie verslumo skatinimą.

Probleminis klausimas: Kaip vertinamas verslumo skatinimas?

Objektas: Verslumo skatinimas

Tikslas: Įvertinti laisvalaikio organizavimo verslumo skatinimą teoriniu aspektu

Metodai:

1. Literatūros analizė
2. Statistinių duomenų analizė

Verslumo samprata kiekvienas žmogus supranta skirtingai, bet tuo pačiu ir labai panašiai. Verslumas įprastai apibūdinamas kaip naujo verslo kūrimas, kuris prasideda nuo mažojo verslo įkūrimo ir plėtojamas siūlant tam tikrą paslaugą ar produktą. Verslumas- tai gebėjimas bei noras (su) kurti, valdyti bei organizuoti tam tikrą verslo įmonę, įstaigą ir prisiimti visą kilusią riziką sau, siekiant pelno. Įprastai verslininkas apibūdinamas kaip asmuo, kuris geba organizuoti verslą, jam vadovauti, pasižymintis iniciatyvumu, kūrybingumu, nebijantis rizikuoti. Toks asmuo, turi turėti puikius vadybos ir lyderystės įgūdžius, nes užuot dirbęs, turi sugebėti koordinuoti verslą, darbuotojus, generuoti idėjas, kontroliuoti verslo pokyčius, finansus (Čapienė, Ragauskaitė, 2017).

Svarbu suprasti, kad kaip teigia Pérez-Pérez & Avilés-Hernández (2016) verslumas yra mokymosi procesas, kuris vyksta visą gyvenimą: jis prasideda namuose, matant tėvų ar kitų suaugusių pavyzdžius, tęsiamas pradinėje ir vidurinėje mokykloje, universitete ir netgi pabaigus per tęstinio švietimo formą. Įvairūs autoriai verslumo sąvoką išreiškia savaip ir nagrinėjant skirtingų autorių darbus galima rasti tokias verslumo apibrėžtis, kurias kiekvienas pradantis verslą ar jau pažengęs verslininkas prisitaiko sau individualiai ir jomis vadovaujasi.

1 pav. Antreprenerystė ir verslo vadybos ugdymas (Valero, Parton, Robb, 2014)

Yra daug verslumo žingsnių, kuriuos pateikia autoriai vienaip ar kitaip juos interpretuodami, bet yra keli itin svarbūs patarimai, kuriais vadovaujasi visi ir į kuriuos būtinai reiktų atsižvelgti einant į verslo pasaulį. 1 pav. pavaizduoti verslumo ugdymo žingsniai. Verslumas- tai svarbus gebėjimas, kuris turėtų būti vystomas plačiau, kadangi jis skatina tokias gerąsias žmogaus savybes: lyderystę, iniciatyvumą, kūrybiškumą, verslumą, savarankiškumą, problemų sprendimą, kritinį mąstymą, inotyvumą. Antreprenerystė - verslumas kiekvienam asmeniui bus sėkmingas jei nebijos klysti, rizikuoti bei vadovausis sėkmingo verslumo žingsniais.

Raktiniai žodžiai: verslumas, ugdymas, laisvalaikis, žingsniai, vadyba

Literatūra:

1. Ballesteros-Rodríguez, J. L., Hernández-López, L., Álamo-Vera, F. R., & De Saá-Pérez, P. (2020). Training success in restaurants: the trainer's effort to articulate knowledge. *International Journal of Hospitality & Tourism Administration*, 1-26.
2. Čapienė, A., & Ragauskaitė, A. (2017). Entrepreneurship education at university: innovative models and current trends. *Research for rural development*, 2, 284-291.
3. Pérez-Pérez, C., & Avilés-Hernández, M. (2016). Explanatory factors of female entrepreneurship and limiting elements. *Suma de Negocios*, 7(15), 25-31.
4. Valerio, A., Parton, B., Robb, A. (2014). Entrepreneurship Education and Training Programs around the World: Dimensions for Success (Directions in Development) Illustrated Edition World Bank Publications, Washington, D.C.

LITFIT – PLATFORM FOR HEALTH-RELATED PHYSICAL FITNESS MONITORING IN SCHOOL AGE CHILDREN

Emeljanovas Arūnas, Mieziene Brigita

Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Trinkūnienė Laima

Lithuanian Association of Physical Education Teachers, Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Kuzmarskienė Gerda

The Kaunas City Municipality Public Health Bureau, Kaunas, Lithuania

Fatkulina Natalja

Medical Faculty of Vilnius University, Institute of Health Sciences, Vilnius, Lithuania

Physical fitness in contemporary schoolchildren is lower than it used to be their counterparts decades ago (Venckunas et al., 2017), which is related to health problems in future. Therefore, to record, monitor the situation, follow the tendencies is very important in order to control the problem, to prevent it in time, in its beginning - at school age.

Lithuanian Sports University researchers together with informational technology specialists developed the internet platform for health-related physical fitness (HRPF) data recording – LitFit – a national prototype for HRPF monitoring. Availability to import and store the HRPF data at the electronic recourse (platform), similarly to the process of data on academic achievements, allow schoolchildren, their parents/guardians and school community to analyse the HRPF and monitor it on individual as well as on group (age, grade, gender etc.) basis. The platform will also allow stratification the HRPF of schoolchildren in accordance to reference levels and allow identification of health risks. The reference norms were developed for the following HRPF tests - indicators:

Flamingo Balance test - for balance

Sit-and-Reach - for flexibility

Standing Broad Jump - explosive leg power.

Bent Arm Hang - muscular endurance/functional strength

10 x 5 meter Shuttle Run - speed and agility

20m endurance shuttle-run (bleep test) - cardiorespiratory endurance

The LitFit is a specific programming software which ensures the high-security acquisition, systemisation and analysis of the large amount of data which is made available in a user-friendly fashion for the individualised use for schoolchildren, parents, teachers, public health specialists etc. The data collected on a regular basis at school in physical education could be available for the scientific, academic and health care institutions.

In longer perspective, the programming software - LitFit, constantly upgraded, could be used to support the platform for continual HRPF monitoring in Lithuanian schoolchildren. Acquired and systemised HRPF data will be associated, in cross-sectional and longitudinal design studies, with other data uploaded to the same platform (e.g. attendance of the physical education classes; academic achievements).

Project „Prototype of a model for determining, monitoring and analyzing students' physical fitness (LitFit)”, which is financially supported by the State Public Health Strengthening Fund, administered by the Ministry of Health of the Republic of Lithuania.

Key words: Physical fitness, perspective, LitFit, monitoring, children

References:

1. Venckunas, T., Emeljanovas, A., Mieziene, B., & Volbekiene, V. (2017). Secular trends in physical fitness and body size in Lithuanian children and adolescents between 1992 and 2012. *J Epidemiol Community Health, 71(2)*, 181-187.

VIEŠŪJŲ ERDVIŲ PRITAIKYMAS VIETOS BENDRUOMENĖS SVEIKATINGUMO POREIKIAMS BIRŽUOSE (TEORINIS ASPEKTAS)

Jankūnaitė Laura

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Viešoji erdvė – kiekvienam laisvai prieinama vieta kaip sudėtinė miesto dalis, daranti miesto visumą aiškia ir betarpiška. Viešosios erdvės išreiškia miesto vaizdą ir turi nemažą reikšmę ekonomikai (Žickis, 2019). B. Švagždienė ir V. Vaseris (2020) teigia, kad žmonės vis labiau rūpinasi savo sveikata ir rūpi aplinka kurioje gyvena.

Probleminis klausimas: Kaip pritaikytos viešosios erdvės vietos bendruomenės sveikatingumo poreikiams Biržuose?

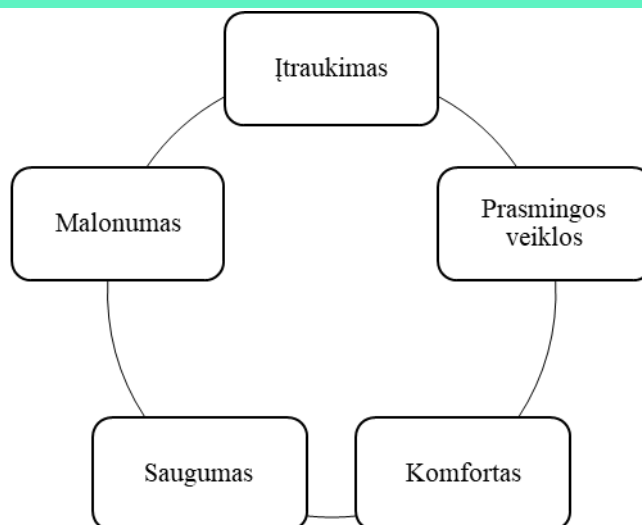
Objektas – viešųjų erdvių pritaikymas vietos bendruomenės sveikatingumo poreikiams.

Tikslas – įvertinti viešųjų erdvių pritaikymą vietos bendruomenės sveikatingumo poreikiams Biržuose.

Metodai: Literatūros analizė. Statistinių duomenų analizė

Visuose miestuose stengiamasi suformuoti tinkamas sąlygas skirtingų žmonių poreikiams tenkinti, taip siekiama sukurti darnią socialinę, ekonominę ir ekologinę pusiausvyrą. Todėl žmonėms yra svarbi viešųjų erdvių kokybė, kuri būtų prieinama ir atvira visiems. Sukurianti saugumo, komforto, patogumo ir malonumo jausmą (Mehta, 2014). Bendruomenė apibrėžiama kaip socialinis vienetas, gyvų būtybių grupė, turinti bendrumą, normas, religiją, vertybes, papročius. Bendruomenės gali būti tam tikroje geografinėje vietovėje: šalyje, kaime, mieste, kaimynystėje arba virtualioje erdvėje.

1 pav. Penki viešosios erdvės aspektai (sudaryta autorės, remiantis Mehta, 2014)

Komfortas - viešojoje erdvėje esantys suoliukai, didelė žalia erdvė, kurioje galima pasitiesti savo atsineštą pledą. Saugumas - tai, jog žmonės esantys viešojoje erdvėje jaustųsi saugūs, aplinkui būtų parduotuvių, kavinių. Žmonių judėjimas aplink, sudaro saugumo jausmą. Malonumas - sutvarkyta, prižiūrima aplinka, jog žmonėms būtų jauku toje viešojoje erdvėje būti. Prasmingos veiklos - žaidimų aikštelės vaikams, treniruokliai tinkantys tiek jaunimui, tiek vyresnio amžiaus žmonėms, šunų aptvaras, kuris leistų kartu atsivesti ir augintinį. (National Wellness Institute, 2021) teigia, kad sveikatingumas - aktyvus procesas, kuriuo siekiama sužinoti ir rinktis sėkmingesnę egzistavimą. Pasak Kauno miesto savivaldybės visuomenės sveikatos biuro visuomenės sveikatos specialistės Redos Žaromskytės (Lietuvos vaikų ir jaunimo centras) sveikatingumas, tai subalansuota sveika mityba ir fizinis aktyvumas, minčių ir emocijų pažinimas, poilsio įgūdžių lavinimas bei santykis su kitais žmonėmis. Sveikatingumo skatinimas stiprina sveikatą, o tai gali sukelti gyvenimo kokybės praturtinimą. Asmens gyvenimo kokybę atspindi sveikatos būklėje (Oliver et al, 2019).

Raktiniai žodžiai: vieša erdvė, sveikatingumas, bendruomenė

Literatūra:

1. Mehta, V. (2014). Evaluating public space. *Journal of Urban design*, 19(1), 53-88.
2. National Wellness Institute. (2021). About Wellness. Žiūrėta 2021 kovo 15d. Prieiga internetu: <https://www.nationalwellness.org/page/AboutWellness>
3. Oliver, M. D., Baldwin, D. R., & Datta, S. (2019). Health to Wellness: A Review of Wellness Models and Transitioning Back to Health. *International Journal of Health, Wellness & Society*, 9(1), 41-56.
4. Švagždienė, B., & Vaseris, V. (2020). Viešųjų erdvių pritaikymas vietos bendruomenės sveikatingumo poreikiams. *Laisvalaikio tyrimai*, 1(15), 20-29.
5. Žickis, A. (2019). Viešoji erdvė mieste ir jos funkcijos. Sąvokos profesinėje literatūroje ir teisės dokumentuose Lietuvoje ir užsienyje, aktualūs visuomenės poreikiai.

SPORTO RENGINIŲ KOKYBĖS VERTINIMAS ŽIŪROVŲ POŽIŪRIU: LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINIŲ RUNGTYNIŲ PAVYZDŽIU

Kanavalovas Arijus, Jasinskas Edmundas

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Įvadas. Sporto renginiai ir jų kokybė yra neatsiejami dalykai, norint pritraukti žiūrovus į renginius reikia, jog sporto renginys būtų kokybiškai suorganizuotas. Tiriant Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynių renginio kokybę, svarbu įvertinti sporto renginio kokybę žiūrovų požiūriu: Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynių pavyzdžiu. Tyrime analizuojama Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynių renginio kokybė žiūrovų požiūriu. Malakauskaitė (2007) teigia, jog globalios ekonomikos sąlygomis svarbu ne tik tinkamai suformuoti teikiamų kokybiškų sporto renginių paketą, bet ir originaliai jį reprezentuoti vartotojams. Nuo sporto renginio kokybės priklausys tiesioginės komandų, federacijų, organizatorių sugeneruotos pajamos. Šiuolaikiniam žmogui neužtenka, jog jo mėgstama sporto organizacija demonstruotų gerus rezultatus, norint pritraukti rėmėjų, žiūrovų, savivaldybės ir kitas pajamas, reikia, jog sporto renginiai, kuriuos organizacijos ir komandos organizuoja būtų kokybiški, turėtų pridėtinę vertę miestui, šaliai. Be to Schulenkorf (2009) savo tyrime teigia, jog kokybiški sporto renginiai sumažina tarpgrupinius konfliktus ir plečia ryšius tarp įvairių bendruomenių, sukuria bendrą socialinę tapatybę, sukuria socialinį kapitalą viduje ir tarp grupių.

Tyrimo tikslas - įvertinti sporto renginio kokybę žiūrovų požiūriu: Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynių pavyzdžiu.

Tyrimo metodika ir organizavimas. Atliekant kiekybinį tyrimą, Lietuvos krepšinio rinktinių (jaunių, jaunimo, jaunučių, vyrų ir moterų) rungtynių renginiai buvo pasirinkti kaip tinkami ir aktualūs, įvertinti sporto renginio kokybę žiūrovų požiūriu. Tyrime viso dalyvavo 384 pilnamečiai Lietuvoje savo gyvenamąją vietą deklaravę respondentai. 261 respondentų sudarė vyrai (68%) ir 121 moteris (31,5%), o 2 žmonės į lyties klausimą neatsakė (0,5%). Tyrime buvo naudojami mokslinės literatūros šaltinių analizė, dokumentų turinio analizė, anketinės apklausos rezultatų analizė. Pagal SPORTSERV (Theodorakis & Kambitsis, 1998; Theodorakis et al., 2001; Theodorakis et al., 2008) modelį buvo analizuojama sporto renginių kokybė. Šį modelį sudarė 22 teiginiai, kuriuos buvo suskirstyti į 5 kategorijas: materialūs dalykai (apčiuopiamumas), reagavimas, saugumas, prieiga ir patikimumas. Anketa, dėl COVID-19 situacijos Lietuvoje ir pasaulyje, buvo pildoma anonimiškai tik nuotoliniu būdu www.apklausa.lt platformos pagalba. Surinktų duomenų nebuvo ir nebus galima susieti su atskirais asmenimis, kadangi duomenys buvo koduojami. Anketų duomenys buvo užkoduojami statistinės informacijos apdorojimo programos paketu IBM SPSS Statistics (23 versija).

Išvados:

1. Sporto renginio apibrėžimą galima išskirti kaip sporto dalyvių, žiūrovų susibūrimą į tam tikrą vietą, tam tikru laiku, kuriame jie stebi arba dalyvauja sporto varžybose. Sporto renginiai yra skirstomi pagal: žaidimo lygį (profesionalūs ar mėgėjiški), vienos sporto šakos (įvairių sporto šakų Europos ir pasaulio čempionatai) ar apjungiantys aibę skirtingų sporto šakų (olimpinės žaidynės), žiūrovų kiekį, trukmę. Sporto renginių reikšmę galima skirstyti į tiesioginę (ekonominę) ir netiesioginę (socialinę). Sporto renginiai yra paslauga, tad norint jog šia paslauga naudotųsi klientai (žiūrovai ir dalyviai), ji turi būti atlikta kokybiškai. Sporto renginių dalyviai ir žiūrovai kokybę vertina subjektyviai, tad būtina nuolatos aiškintis jų poreikius ir norus. Sporto renginio kokybę galima įvardinti kaip žiūrovų ir dalyvių pasitenkinimą renginiu bei vienu iš veiksnių, lemiančių tokio tipo renginių paklausą.

2. Atlikus tyrimą buvo nustatyta, kad Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynių renginio kokybė tyrime dalyvavusių respondentų buvo įvertinti gerai. Respondentai Lietuvos krepšinio rinktinės rungtynių renginio kokybę įvertino sutikdami arba visiškai sutikdami.

Aukščiausiais balais respondent įvertinta buvo saugumo (renginio vieta ir aplinka yra saugi) kategorija. Kur labiausiai reiktų pasistengti organizuojant Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynes – respondentai įvardino materialų dalykų kategoriją (arenos modernumas, garso sistema, ventiliavimas ir kt.).

3. Analizuojant vyrų ir moterų pasitenkinimo Lietuvos krepšinio rinktinių rungtynių renginiais buvo pastebėta, jog vyrų pasitenkinimas buvo didesnis nei moterų. Materialų dalykų kokybės kategorija (arenos modernumas, garso sistema, ventiliavimas ir kt.) žemiausiais balais buvo įvertinta tiek moterų, tiek vyrų.
4. Tyrime nustatėme, jog moterys jaučia mažesnę pasitenkinimą LKF sporto renginiais nei vyrai, todėl siūlyčiau Lietuvos krepšinio federacijos (LKF) sporto renginių organizatoriams sugalvoti žaidimus, nuolaidas, maisto ir gėrimų meniu, kurie būtų pritaikyti moteriškai auditorijai. Tai gali pritraukti didesnę moterų auditoriją į organizuojamus sporto renginius. Kaip vieną iš pavyzdžių galime įvardinti Orlando „Magic” komandą, kuri organizuoja merginoms specialias akcijas pavadintas „Ladies Night Out”, kurių metu merginas kviečia atvykti į arena su draugėmis ir gauti nemokamą gėrimą (kokteilį, gazuotą gėrimą ir pan.), kuris jau būna įskaičiuotas į bilieto kainą.

Raktiniai žodžiai: krepšinis, sporto renginiai, kokybė, rungtynės

Literatūra:

1. Malakauskaitė, A. (2007). Įvykių taikymas turizmo plėtros skatinimui Lietuvoje. *Organizacijų vadyba: sisteminiai tyrimai*, 42(1), 69–81.
2. Schulenkorf, N. (2009). An ex ante framework for the strategic study of social utility of sport events. *Tourism & Hospitality Research*, 9(2), 120-131.
3. Theodorakis, N., & Kambitsis, C. (1998). The effect of service quality on sport consumers' behavioral intentions. *In Proceedings of the 6th Congress of the European Association for Sport Management*, 19-36.
4. Theodorakis, N., Alexandris, K. (2008). Can service quality predict spectators' behavioral intentions in professional football? *Managing Leisure*, 13(1), 162-78.
5. Theodorakis, N., Kambitsis, C., Laios, A., Koustelios, A. (2001). Relationship between Measures of Service Quality and Satisfaction of Spectators in Professional Sports. *Managing Service Quality*, 11(6), 431-438.

FORMATION OF THE STRATEGY OF SPORTS CLUBS AT DIFFERENT STAGES OF THE LIFE CYCLE

Khamitov Timur

Financial university under the government of the Russian Federation, Moscow, Russia

The conditions for improving the mechanisms of cooperation between sports clubs and private investors are increasing in the world. Sports clubs in Russia exist through contracts with state corporations, as well as assistance from state organizations. Private investors are not welcome in active

cooperation due to the lack of profit in sports projects. Clubs need to improve interaction with private investors, who can make clubs self-sufficient and help the clubs to look more attractive for partnerships. The risks of the entertainment industry are new requirements for the development of the sports industry. There is a need to form an algorithm for managing sports clubs for a new risk. The goal of the research is to create a unique sports club strategy that will make this company attractive to the agent. To achieve this goal, the tasks solved: to summarize the theoretical and legal aspects of the development of sports management in the world economy; improve the methodology for managing sports clubs; propose a methodology for applying the methods of key risk factors; It is necessary to develop a concept for the development of a sports club with a view to making a profit; Identify the relationship between the rate of return on the project and private investment; The object of the research is a private sports club. The subject of the research is the processes in the field of sports management associated with the life of the club.

Key words: Strategy, Private investors, methodology, competition.

References:

1. López-Carril, S., Villamón, M., and Sanz, V. A. (2019). Conceptualisation of Social Media: opportunities for Sport Management. *Retos*, 36, 468–473.
2. Marek, P., & Vávra, F. (2017). Home Team Advantage in English Premier League. *Math Sport International 2017 Conference Proceedings*, 2017, 244-254.
3. Memmert, D. and Rein, R. (2018). Match Analysis, Big Data and Tactics: Current Trends in Elite Soccer, German Sport Institute University Cologne, Cologne.
4. Núñez-Pomar, J. M., Escamilla-Fajardo, P, Prado-Gascó, V. (2020). Relationship between Entrepreneurial Orientation and Social Performance in Spanish Sports Clubs. The Effect of the Type of Funding and the Level of Competition. *Int. Entrep. Manag. J.* 11, 1–19.
5. Rohde, M. and Breuer, C. (2016). Europe’s elite football: financial growth, sporting success, transfer investment, and private majority investors. *International Journal of Financial Studies*, 4(12), 1-20.

МЕТОДОЛОГИЯ СТИМУЛИРОВАНИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ГОСТИНИЦАХ

Khamitova Sabira / Хамитова Сабира

Финансовый университета при Правительстве РФ, Moscow, Russia

Актуальность. На сегодняшний день переход к инновациям приобретает особое значение в развитии компаний, так как происходит быстрое развитие технологических возможностей, что ведет к повышению конкуренции, а также существенной волатильности рынков. Именно инновации являются ключевым звеном при увеличении доли на рынке, а также приумножении прибыли при долгосрочном планировании в организациях.

Цель исследования состоит в стимулировании инновационной деятельности в гостиничном бизнесе, так как стратегия развития отеля зависит от инновационных проектов, которые могут внедряться изнутри.

Задача исследования сводится к построению методологии, направленной на квалифицированную работу с персоналом.

Результатом исследования является методология, предложенная автором по работе с персоналом.

Данная **методология** может спровоцировать активную работу сотрудников, связанную с инновационными проектами.

При использовании инструментов работы с внутренней средой гостиница с помощью финансовой и нефинансовой мотивации заинтересует сотрудников быть инициативными, при участии в мероприятиях персонал сможет проявить себя. Также это поспособствует освещению инновационных стратегических вопросов и развитию кросс-функционального взаимодействия при общении сотрудников на внутренних мероприятиях, сформирует у персонала новые знания и компетенции. Инструменты работы с внутренней средой включают внутреннее предпринимательство, корпоративную платформу для сбора информации, портал для инновационных предложений сотрудников, площадки для обсуждения, внутренние конференции.

Ключевые слова: стратегия, мотивация, инновации, гостиничный бизнес.

Литература:

1. Khan, M., A. (2016). How technological innovations extend services outreach to customers. The changing shape of hospitality services taxonomy, *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 21(5), 509-522.
2. Nicolau, J., Santa-Maria, M. (2017). The effect of innovation on hotel market value. *International Journal of Hospitality Management*, 32, 71-79.
3. Оценка вовлеченности персонала и аудит организационной культуры предприятий [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://guravli.ru/issledovaniya/iss002> (Дата обращения: 20.04.2021).
4. Саяпин, А. В. (2016). Совершенствование инновационного процесса предприятия путем формирования мотивирующей среды. *Вестник РУДН. Серия Экономика*, 4, 90-98.
5. Трачук, А. В. (2012). Инновации как условие долгосрочной устойчивости российской промышленности. *Эффективное антикризисное управление*, 6(75), 66-71.

PATYČIŲ PAPLITIMAS SPORTININKŲ TARPUSAVIO SANTYKIUOSE

Konstantinavičiūtė Simona

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Tyrimo aktualumas. Žmonės yra atradę idealų savo energijos panaudojimo ir veiklos sritį – sportą. Sportas ypatingas tuo, kad gali nukreipti žmones ir tautas į taikaus sugyvenimo kultūrą, t. y. taikų konfliktų-konkurencijos sprendimo būdą (Juozaitis, 2013), tačiau sportui esant visuomenės atspindžiu, jis išlieka ta vieta, kuri susiduria su rimtais iššūkiais siekiant užtikrinti saugią aplinką (Fasting, 2017) (Vveinhardt, Fominienė & Jesevičiūtė – Ufartienė, 2019). Patyčios tai viena iš smurto formų, kuri apima tiek žodžius, tiek veiksmus. Veiksmai gali skirtis priklausomai nuo aplinkos, kurioje jie atsiranda ir plėtojasi, dalyvaujančių asmenų amžiaus ir taipogi, nuo naudojamų priemonių. Noras laimėti, būti geriausiems, išorinės aplinkos spaudimas, atlygio savanaudiškas siekimas sukuria tokias sąlygas, kuriose atsiranda visos galimybės pakenkti sporto nuostatoms ir vertybėms bei sukelti tiek fizinę tiek psichologinę žalą sportuojančiam asmeniui, o viena iš negatyvių apraiškų sporte yra įvardinamos patyčios ir priekabės (Vveinhardt & Fominienė, 2019). Tyrimai rodo gana didelį patyčių paplitimą sporte, kuris atskleidžia jog daugiau nei 20 proc. sportuojančių asmenų teigia patyrę patyčias

(Vveinhardt & Fominienė, 2020). Todėl būtinos rekomendacijos sportininkams ir treneriams patyčių ir priekabių sporte užkirtimui.

Probleminis klausimas: Koks yra patyčių paplitimas sportininkų tarpusavio santykiuose Lietuvoje?

Tyrimo tikslas: nustatius patyčių paplitimą tarpusavio santykiuose, parengti planą patyčių užkardymui sporto organizacijose.

Tiriamieji: sportuojantys asmenys Lietuvoje sulaukę 18 metų.

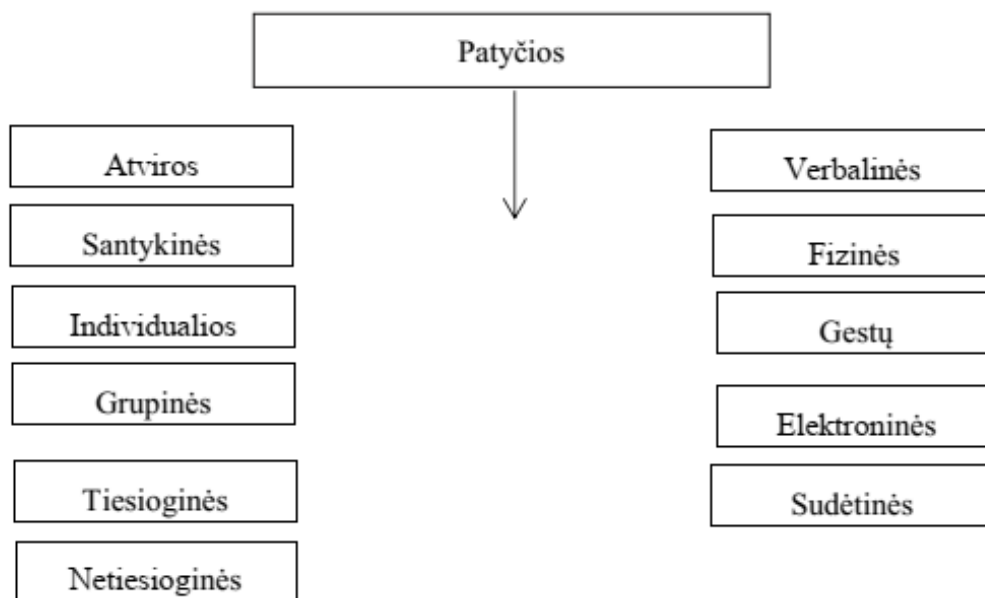
Tyrimo objektas: patyčių paplitimas sportininkų tarpusavio santykiuose.

Tyrimo metodai: Literatūros analizė. Statistinių duomenų analizė.

Empirinis tyrimas atliktas taikant kiekybinio tyrimo metodą, t.y. anketinę apklausą. Gavus autorės leidimą, tyrimui atlikti naudotas J. Vveinhardt sudarytas profesionaliems sportininkams skirtas klausimynas „Bullying and Single Cases of Harassment in Professional Sport Teams (B-SCH-Sp)“ (Vveinhardt, 2012; Vveinhardt, Andriukaitienė, 2017; Vveinhardt ir kt., 2017). Klausimynas apima tokias 6 subskales: (1) komunikacija; (2) izoliacija; (3) reputacija; (4) užduotys; (5) sveikata; (6) žala. Atsakymų variantai pateikiami Likerto skalėje, t.y. nuo 1 (visiškai neustinku) iki 5 (visiškai sutinku).

Klausimynas buvo patikrintas įvairiose imtyse. Imtyje N=746 (asmenys iki 18 metų) Cronbach alpha svyruoja nuo 0,83 (žemiausias) iki 0,90 (aukščiausias) (Vveinhardt ir kt., 2017), imtyje N=370 (asmenys nuo 18 metų) Cronbach alpha svyruoja nuo 0,92 (žemiausias) iki 0,95 (aukščiausias) (Vveinhardt & Atkočiūnas, 2021).

Sportas šiai laikais tapo visiškai neatsiejama šiuolaikinės visuomenės dalis. (Schulenkorf, Sherry & Rowe, 2016). Per pastarąjį dešimtmetį patyčių sporte tema yra labai plačiai ir dažnai nagrinėjama. Tiksliai apibrėžti patyčių sporte reiškinių yra gana sunku dėl nuolatinių visuomenės pokyčių. Tačiau dažnai naudojamas toks terminas: patyčios sporte tai – sporto kontekste esanti ir turinti gana rimtą neigiamą poveikį ne tik psichinei sportininkų sveikatai, bet ir gerovei, tarpusavio konfliktų forma. (Jewett, Kerr, MacPherson & Stirling, 2019). Tai sparčiai didėjanti santykių problema, kurią galima apibūdinti kaip „netinkamas elgesys su sportininku“. sąvoka apima bet kokią žalą, kuri yra padaroma sportuojant. Patyčios dar apibrėžiamos kaip pakartotinis priešiškas ir apgalvotas vieno asmens (kaltininko) kitam (taikiniui) elgesys, turint tikslą pakenkti taikiniui arba jam grasinti. Randami trys pagrindiniai patyčių komponentai: pasikartojimas, galios disbalansas ir ketinimas pakenkti (Smokowski, Evans, 2019). Dažnai po patyčių taikinyi jaučiasi terorizuojamas. Patyčios yra skirstomos į šiuos tipus:

1 pav. Patyčių skirstymas (sudaryta remianti, Vveinhardt & Atkočiūnas, 2021)

Patyčios gali pasireikšti kai treneris koneveikia sportininkus, tėvai sportininkus ar sportininkas kitą sportininką. (Fisher&Dzikus, 2017). Patyčių potyriai neigiamai veikia jaunimo gerovę, taip pat veikia ir jaunimo išitraukimą į sportą. (Kim&Craig, 2020). Tai yra pasaulinio lygio problema, kuri vis dažnėja ir stiprėja. Nors paplitimą įvertinti gana sunku dėl to, kad jas sunku nustatyti, tačiau faktą, kad patyčios dominuoja sporte, patvirtina daugybė tyrimų (Vveinardt, Fominienė & Andriukaitienė, 2019).

Raktiniai žodžiai: patyčios sporte, sportininkai, tarpusavio santykiai sporte, patyčių paplitimas.

Literatūra:

1. Fisher, L. A., Dzikus, L. (2017). Bullying in Sport and Performance Psychology. Published online: 26 April 2017. doi: 10.1093/acrefore/9780190236557.013.169.
2. Jewett, R., Kerr, G., MacPherson, E. ir Stirling, A. (2019). Experiences of bullying victimisation in female interuniversity athletes, *International Journal of Sport and Exercise Psychology*. 1–15. doi: 10.1080 / 1612197x.2019.1611902.
3. Juozaitis, A. (2013). Sportas: tarp fizinės kultūros ir kūno kultūros. *Sporto mokslas*, 4(74), 60 – 63.
4. Kim, S., Craig, W. (2020). Chapter 15 - Bullying in youth sports environments. *The Power of Groups in Youth Sport*, 257-275. doi:10.1016/B978-0-12-816336-8.00015-9.
5. Schulenkorf, N., Sherry, E., Rowe, K. (2016). Sport for Development: An Integrated Literature Review. *Journal of Sport Management*, 30(1), 22–39. doi:10.1123/jsm.2014-0263.
6. Smokowski, P., Evans, C.B.R. (2019). Bullying in Young Adulthood: College Hazing as a Form of Bullying. *Bullying and Victimization Across the Lifespan*. Springer, Cham. doi: 10.1007/978-3-030-20293-4_7.
7. Vveinhardt, J., Andriukaitienė, R. (2017). Bullying and single cases of harassment in women’s basketball teams. International Scientific-Practical Symposium. In collaboration with the European Group for Research into Elderly and Physical Activity “Climbing the Ladder of Life, Active and Fit”, October 5–7, 35–36. Kaunas, Lithuania.
8. Vveinhardt, J., Atkočiūnas, V. (2021). Patyčios sporte kaip galios disbalansas. *Regional Formation and Development Studies*, 1(33), 172-181. doi: 10.15181/rfds.v33i1.2209.
9. Vveinhardt, J., Fominienė, V. B. (2020). Gender and age variables of bullying in organized sport: Is bullying “grown out of”? *Journal of human sport & exercise*, 15(4), 747-761, doi: 10.14198/jhse.2020.154.03
10. Vveinhardt, J., Fominienė, V. B. (2019). Bullying and harassment in sport: the phenomenon analysis. *Journal of Human Sport and Exercise*, 15(4). doi:10.14198/jhse.2020.154.03.
11. Vveinhardt, J., Fominienė, V.B., Jeseviciute-Ufartiene, L. (2019), Methodological and psychometric characteristics of the questionnaire for the diagnosis of bullying and harassment in sport: statistical verification, *Transformations in Business & Economics*, 18(3C (48C), 414-430.
12. Vveinhardt, J., Komskiene, D., Romero, Z. (2017). Bullying and Harassment Prevention in Youth Basketball Teams. *Transformations in Business & Economics*, 16(1 (40), 232–241.

DEVIANTINIO ELGESIO FORMOS SOCIALINIUOSE TINKLUOSE

Kuklytė Jūratė

Šv. Iganco Lojolos kolegija, Kaunas, Lietuva

Deviacijos skirtinguose gali būti įvardijamos skirtingai – socialinis ostrakizmas, depersonalizacija, kibernetinis seksualinis priekabiavimas ir kiti (Kuklytė, 2018; Vveinhardt ir Kuklytė, 2017). Deviantinis elgesys apibrėžiamas kaip savanoriškas elgesys, kuris pažeidžia reikšmingas socialines taisykles, normas ir daro žalą emocinei gerovei (Robinson ir Bennet, 1995). Taip pat deviantinis elgesys egzistuoja ir darbo aplinkoje, kuris tapatinamas su tarpasmeninių santykių deviacija, kuri apibrėžiama kaip kibernetinis dykinėjimas, kibernetinis necivilizuotumas, kibernetinė agresija, kibernetinis persekiojimas ir kitas.

Socialinis tinklas – tai įvairių subjektų veiklos ir bendravimo forma, pagrįsta socialiniais, ekonominiais aspektais ir tarpasmeniniais ryšiais. Kadangi daugybė individų įsitraukia į egzistuojančius socialinius tinklus dėl įvairių motyvų, todėl dalyvavimo elgsenos ir motyvacijos aspektai tampa labai svarbūs kaip deviantinio elgsios atsiradimo prielaidos.

Tyrimo tikslas: išanalizuoti deviantinio elgsios sąsajas su socialiniais tinklais, pateikiant deviantinio elgsios formų klasifikaciją.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė ir sintezė, chronologija, analogija.

Raktiniai žodžiai: deviantinis elgesys, kibernetiniai nusikaltimai, informacinė visuomenė, socialiniai tinklai.

Literatūra:

1. Bennet, E. L. ir Robinson, J. G. (1995). *Agroecology: Creating the Synergism for a Sustainable Agriculture*.
2. Kuklytė, J. (2018). Cybersexual harassment as ICTs development consequences: a review. *European journal of business science and technology*. Brno: Mendel University Press, 4(2).
3. Kuklytė, J. ir Ūsas, A. (2017). Informacinės visuomenės iššūkiai: kokios yra kibernetinių nusikaltimų formos?
4. Vveinhardt, J., Kuklytė, J. (2017). Forms of destructive relationships among the employees: how many are there and what is the extent of the spread? *Independent journal of management & production [electronic resource]*. São Paulo: Instituto Federal de Educação Ciência e Tecnologia de São Paulo Instituto, 8(1).

ASMENŲ SU NUGAROS SMEGENŲ PAŽEIDIMAIS FIZINIO AKTYVUMO IR GYVENIMO KOKYBĖS ŠAŠAJOS

Liorančas Robertas, Pokvytytė Vaida

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Tyrimo aktualumas. Neįgaliam žmogui prisitaikyti visuomenėje nėra paprasta. Nors pilnas ir lygus neįgaliųjų dalyvavimas visuomenės gyvenime yra pripažinta pagrindine žmogaus teise (Ruoranen, Post, Juvalta, Reinhardt, 2015). Labai svarbu, kad žmonės turintys nugaros smegenų pažeidimus būtų fiziškai aktyvūs, taip gerindami ilgalaikę sveikatą ir gerovę (Williams, Smith, Papatomas, 2018). Neįgaliųjų socialinių lūkesčių tenkinimas sporto veiklomis yra viena esminių šių

asmenų gyvenimo kokybės kaitos sąlygų (Radzevičienė, 2007). Fiziškai aktyvesni asmenys, patyrę nugaros smegenų pažeidimą, savarankiškesni, geriau prisitaiko aplinkoje, tačiau mažai analizuota, kaip tai veikia šių asmenų gyvenimo kokybę apskritai lyginant su fiziškai neaktyvių asmenų rodikliais (Skučas, Mockevičienė, 2009).

Šiuo tyrimu lyginama gyvenimo kokybė tarp fiziškai aktyvių asmenų su nugaros smegenų pažeidimais ir fiziškai neaktyvių.

Tikslas – nustatyti asmenų su nugaros smegenų pažeidimais fizinio aktyvumo ir gyvenimo kokybės sąsajas.

Uždaviniai:

1. Nustatyti ir palyginti asmenų su nugaros smegenų pažeidimais gyvenimo kokybę lyties aspektu.
2. Nustatyti ir įvertinti asmenų su nugaros smegenų pažeidimais fizinio aktyvumo ypatumus.
3. Nustatyti ir palyginti asmenų su turinčių nugaros smegenų pažeidimais gyvenimo kokybę.
4. Nustatyti ir palyginti asmenų, turinčių nugaros smegenų pažeidimus, fizinio aktyvumo ir gyvenimo kokybės sąsajas.

Metodai:

1. Anoniminė anketinė apklausa.
2. Vyrai (n=43) ir moterys (n=28), 19-35 metų amžiaus.
3. Klausimynas: su sveikata susijusios gyvenimo kokybės klausimynas – SF-36.
4. Statistinė analizė: ρ 2, (Spearman) koreliacijos koeficientas, p ($p < 0,05$).

Rezultatai ir aptarimas:

Mūsų tyrimo rezultatai parodė, jog fiziškai aktyvūs asmenys su nugaros smegenų pažeidimais geriau vertino savo sveikatą, lyginant kokia buvo prieš metus, negu fiziškai neaktyvūs asmenys su nugaros smegenų pažeidimais. Tyrime nustatėme, kad gyvenimo kokybę pagal bendros sveikatos ir skausmo sritis aukščiau įvertino fiziškai aktyvūs asmenys, turintys nugaros smegenų pažeidimus, negu fiziškai neaktyvūs asmenys, turintys nugaros smegenų pažeidimus. Su sveikata susijusią gyvenimo kokybę pagal socialinio funkcionavimo ir emocinės būsenos sritis fiziškai aktyvūs respondentai vertino aukščiau negu fiziškai neaktyvūs respondentai. Fiziškai aktyvūs asmenys, turintys nugaros smegenų pažeidimus, gyvenimo kokybę pagal energingumo ir veiklos apribojimų dėl emocinių sutrikimų sritis įvertino aukščiau, negu fiziškai neaktyvūs asmenys, turintys nugaros smegenų pažeidimus. Gyvenimo kokybę pagal veiklos apribojimus dėl fizinių negalavimų ir fizinio aktyvumo sritis aukščiau įvertino fiziškai aktyvūs asmenys, turintys fizinę negalią, negu fiziškai neaktyvūs asmenys, turintys fizinę negalią. Gyvenimo kokybę pagal apibendrintą fizinę ir psichinę sveikatą aukščiau įvertino fiziškai aktyvūs respondentai, negu fiziškai neaktyvūs respondentai.

Išvados:

1. Asmenų, turinčių nugaros smegenų pažeidimus, gyvenimo kokybę lyties aspektu nesiskyrė.
2. Tyrime nustatėme, jog vyrų ir moterų fizinis aktyvumas, sporto dažnumas ir sporto stažas buvo panašūs.
3. Nustatyta, kad fiziškai aktyvių asmenų, turinčių nugaros smegenų pažeidimus, su sveikata susijusi gyvenimo kokybė yra geresnė, palyginti su fiziškai neaktyviais asmenimis, turinčiais nugaros smegenų pažeidimus.
4. Fizinio aktyvumo dažnumą ir skausmo sritį sieja statistiškai reikšmingas silpnas ryšys, tai rodo, kad dažnesnis fizinis aktyvumas nėra susijęs su didesniu skausmu. Fizinio aktyvumo dažnumą ir likusias septynias su sveikata susijusias gyvenimo kokybės sritis (Socialinis funkcionavimas, energingumas, fizinis aktyvumas, bendra sveikata, emocinė būseną, veiklos apribojimai dėl emocinių sutrikimų, veiklos apribojimai dėl fizinių negalavimų) sieja statistiškai reikšmingi vidutinio stiprumo ryšiai, tai reiškia, jog geresnė gyvenimo kokybė priklauso nuo fizinio aktyvumo dažnio. Stipriausias neigiamas, statistiškai reikšmingas

vidutinio stiprumo ryšys nustatytas tarp sportavimo ir bendros sveikatos srities. Silpniausia neigiama, statistiškai reikšminga silpna koreliacija nustatyta tarp sportavimo ir skausmo srities.

Raktiniai žodžiai: Nugaros smegenų pažeidimai, fizinis aktyvumas, gyvenimo kokybė.

Literatūra:

1. Radzevičienė, L. (2007). Neįgalių asmenų psichosocialinių lūkesčių tenkinimo galimybės sportinėmis veiklomis. *Specialusis ugdymas*, 2, 157-164.
2. Ruoranan, K., Post, M. W., Juvalta, S., & Reinhardt, J. D. (2015). Participation and integration from the perspective of persons with spinal cord injury from five European countries. *Journal of rehabilitation medicine*, 47(3), 216-222.
3. Skučas, K., & Mockevičienė, D. (2009). Nugaros smegenų pažeidimą patyrusių asmenų gyvenimo kokybę sąlygojantys veiksniai. *Specialusis ugdymas*, 2, 35-42.
4. Williams, T. L., Smith, B., & Papatomas, A. (2018). Physical activity promotion for people with spinal cord injury: physiotherapists' beliefs and actions. *Disability and rehabilitation*, 40(1), 52-61.

KORONA VIRUSO POVEIKIO LAISVALAIKIO PASLAUGŲ ORGANIZAVIMUI VERTINIMAS

Malašauskaitė Urtė

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Temos aktualumas. Bėgant dešimtmečiams bei vykstant ekonominiams – socialiniams pokyčiams keičiasi ir laisvalaikio bei pačių laisvalaikio funkcijų supratimas. Vis dažniau kalbama, kad laisvalaikis bei jo organizavimas yra kaip naujų socialinių - ekonominių problemų sprendimo metodas. Anot vakarų sociologo J. L. Hemingway (2000), laisvalaikį turėtume vertinti labiau nei darbą, tačiau laisvalaikio metu galima ne tik poilsiauti, bet ir dirbti, nes aiškios ribos tarp šių dalykų nėra.

Probleminis klausimas: Kaip korona virusas paveikė laisvalaikio paslaugų organizavimą?

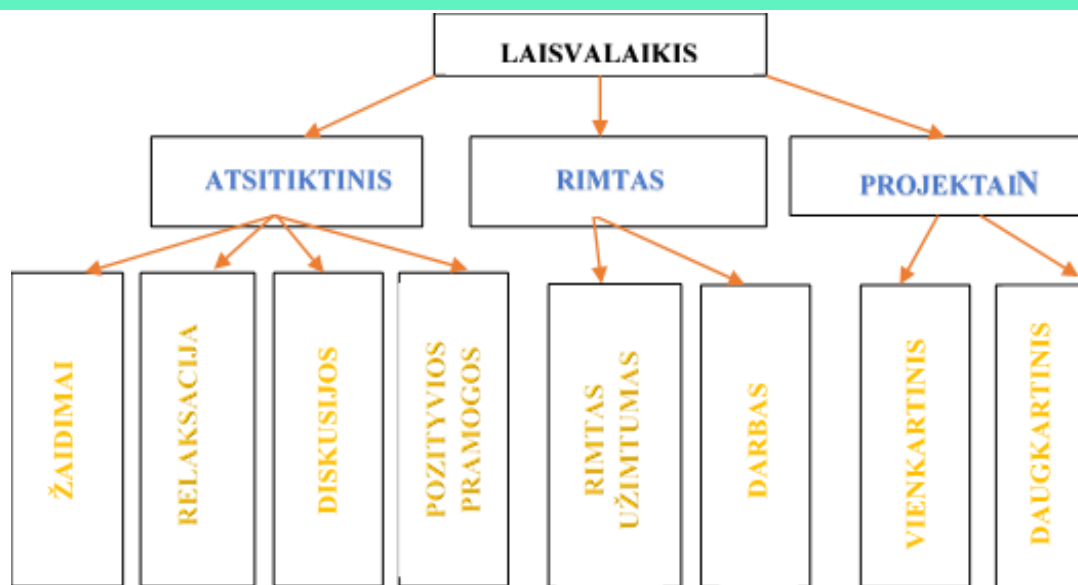
Tikslas – Įvertinti korona viruso poveikį laisvalaikio paslaugų organizavimui .

Metodai: Literatūros ir statistinių duomenų analizė

Laisvalaikio paslaugų organizavimo ypatumai. Atskleidžiant laisvalaikio paslaugų ypatumus, svarbu išvelgti kaip yra klasifikuojama laisvalaikio paslauga. Laisvalaikio paslauga gali būti klasifikuojama kaip aptarnavimas, kuris panašus į prekes (Blaževičius, 2006). Anot L. Meeras (2010) šiame šimtmečiuje gyvenantys asmenys, turi daug pasirinkimų kaip praleisti laisvalaikį. Laisvalaikio praleidimo pasirinkimams įtaką daro gyvenimo kokybė, kuo daugiau finansų, tuo platesnis įvairesnių laisvalaikio paslaugų pasirinkimas (Gajewska P., 2017). Pasak R. V. Russell (2008), laisvalaikio paslaugų organizavimas priklauso nuo klimato, gamtos sąlygų bei infrastruktūros.

Į naujų laisvalaikio paslaugų pasiūlą vis labiau įsitraukia vietos gyventojai, kurie gyvena tokiose vietose, kaip kurortai, nuošalesnės vietos prie ežero, upės, parkai, pažintiniai takai (Davies NJ. , 2016). Davies NJ. (2016) pastebi, jog naujos paslaugos yra susijusios su apgyvendinimu (moteliai, nakvynės namai, sodybos), maitinimu (restoranai, maisto gamybos dirbtuvės), pramogomis (baidarių ar laivų nuoma, pažintiniais žygiais, saunos bei kubilų nuoma, kūrybinės stovyklomis).

1 pav. Laisvalaikio formos (sudaryta autorės, remiantis R.A. Stebbins, 2017)

Iš 1 pav. matome, kad R. A. Stebbins (2017) išskiria tris laisvalaikio formų grupes: atsitiktinio laisvalaikio, rimto laisvalaikio bei projektinio laisvalaikio.

- Atsitiktinis laisvalaikis – specialaus pasiruošimo nereikalaujanti trumpalaikė laisvalaikio forma, kuri skirstoma į žaidimus, relaksaciją, diskusijas bei pozityvias pramogas.
- Rimtas laisvalaikis – forma, kuri orientuota į veiklas, kuriose asmuo įgyja specialius įgūdžius, žinias, patirtis. Tai gali būti mėgėjiškos ar savanoriškos veiklos.
- Projektinis laisvalaikis – vienkartinė, trumpalaikė veikla, kuri reikalauja planavimo, pastangų, įgūdžių bei žinių.

Organizuojant laisvalaikio paslaugą R. A. Stebbins (2017), R. Čiarnienė ir M. Vienažindienė (2014), N. J. Davies (2016) užsimena apie laiko valdymą. Anot R. Čiarnienės ir M. Vienažindienės (2014) laiko valdyti niekas negalime, bet pritaikius gebėjimus, galima išmokti protingai jį planuoti.

Raktiniai žodžiai: laisvalaikis, paslauga, CORONA-19, atsitiktinis ir projektinis laisvalaikis

Literatūra:

1. Blaževičius, P. (2006). Laisvalaikio organizavimas. Rokiškis: I.Skripkos individuali įmonė.
2. Čiarnienė, R., & Vienažindienė, M. (2014). Laiko planavimo ir efektyvaus naudojimo teorinis modelis. Mokslinių straipsnių rinkinys. *Visuomenės saugumas ir viešoji tvarka/ Public Security and Public Order*, 11, 35-48.
3. Davies, N. J. (2016). Who walks, where and why? Practitioners' observations and perspectives on recreational walkers at UK tourist destinations. *Annals of Leisure Research*, 21(5), 553-574.
4. Gajewska, P., Piskrzyńska, K. (2017). Leisure Time Management. *In Forum Scientiae Oeconomia*, 5(1), 57-69.
5. Hemingway, J. L., & Parr, M. G. (2000). Leisure research and leisure practice. Leisure Sciences. *Journal Articles*, 22, 139-162.
6. Meeras, L. (2010). Leisure and recreation. University of Tartu, Parnu college, 25-37.
7. Russell, R. V., & Jamieson, L. M. (2008). Leisure program planning and delivery. US: Human Kinetics.
8. Stebbins, R. A. (2017). Work and leisure in the Middle East: The common ground of two separate worlds. New York, Routledge.

KRIZINĖS INOVACIJOS PANDEMIJOS LAIKOTARPIU SPORTO ORGANIZACIJOSE

Mardosaitė Vaida

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Tyrimo aktualumas. Koronaviruso (COVID-19) pandemija, prasidėjusi 2019 metais, greitai pakeitė žmoniją. Pasauliui staiga ir beprecedentiškai visiškai sustojus, dauguma organizuotų sportinių užsiėmimų buvo nutraukti. Dėl pandemijos buvo atidėta arba atšaukta daugybė sporto renginių visame pasaulyje (Gilat & Cole, 2020). Siekiant prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos ir iššūkių teko ieškoti novatoriškų sprendimų (Ebersberger & Kuckertz, 2021).

Inovacijų apibrėžimų mokslinėje literatūroje pateikiama įvairių, tačiau jie dažnai sutampa. Paprasčiausias inovacijų apibrėžimas – kažkas kitokio (Costello & Prohaska, 2013). Inovacijos dažnai siejamos su naujumu (Kuzmarski, 2003), o inovacinė veikla padeda įmonėms spręsti problemas, pasitelkiant kombinuotas žinias (Fri, Pehrsson & Søylen, 2013). Šiandien yra daug tyrimų kryptių, skirtų inovacijų klasifikacijai tirti, autoriai M. A. Gureva, A. V. Kirillov, M. V. Vinichenko, A. V. Melnichuk, Y. A. Melnychuk (2016) klasifikacijoje išskiria krizines inovacijas.

Krizinės inovacijos sprendžia konkrečių finansinių paslaugų realizavimo klausimus, smukus jų paklausai, jos skirtos likviduoti finansinės įstaigos einamosios veiklos sutrikimą (Vaškelaitis, 2010). Visame pasaulyje išplitęs COVID – 19 yra dviguba krizė, nes sukelta ir sveikatos, ir ekonominė krizė (Verma & Gustafsson, 2020). Pandemijos paveiktas verslo pasaulis turėjo skubiai reaguoti į situaciją, pradėjo taikyti inovatyvius sprendimus, padėsiančius sėkmingai įveikti COVID – 19 krizę (Breier, Kallmuenzer, Clauss, Gast, Kraus & Tiberius, 2021).

Svarbius inovatyvius sprendimus sporto organizacijos priėmė technologijose, ypač skaitmeniniu ir internetiniu formatu (Zeimers, Anagnostopoulou, Zintz & Willem, 2019). Pavyzdžiui, dirbtinio intelekto taikymas, įrengiant virtualias vietas stadionuose su ekranais ir garsiakalbiais, siekiant pritraukti gerbėjus, tuo tarpu žaidėjams sukuriama įprastinės aplinkos efektas (Majumdar & Nahab, 2020). Ypatingai daug dėmesio skirta socialinėms žiniasklaidos platformoms, nes būtent tai padėjo sporto pramonei įsitvirtinti kasdieniame žmonių gyvenime (Swarm, 2018). Nemaža dalis sporto organizacijų visame pasaulyje pradėjo užsiimti esportu ir leido savo profesionaliems sportininkams praktiškai varžytis vaizdo žaidimuose, kad būtų sukurta pramoga žiūrovams (Xiaobo & Wagner, 2020). Šie inovatyvūs sprendimai buvo taikomi siekiant išlaikyti sporto organizacijų veiklą pelningą arba bent jau stabilią, prisitaikant prie ribojimų, įsigaliojusių COVID – 19 pandemijos metu.

Tyrimo tikslas - atskleisti krizinių inovacijų diegimo svarbą pandemijos laikotarpiu sporto organizacijose.

Tyrimo metodai: mokslinės literatūros analizė.

Rezultatų aptarimas ir išvados. Atlikus mokslinės literatūros analizę išsiaiškinta, kad COVID – 19 pandemijos metu įsigalioję ribojimai stipriai paveikė sporto organizacijų veiklas, todėl šios turėjo ieškoti novatoriškų sprendimų tokių kaip virtualios individualios treniruotės (pvz., „Bonded by the Burn“), burbulų efekto taikymas (pvz. NWSL, NBA), padėsiančių įveikti krizę.

Raktiniai žodžiai: inovacijos, COVID – 19, sporto organizacijos.

Literatūra:

1. Breier, M., Kallmuenzer, A., Clauss, T., Gast, J., Kraus, S. & Tiberius, V. (2021). The role of business model innovation in the hospitality industry during the COVID – 19 crisis. *International Journal of Hospitality Management*, 92, 126-135.

- Ebersberger, B. & Kuckertz, A. (2021). Hop to it! The impact of organization type on innovation response time to the COVID -19 crisis. *Journal of Business Research*, 124, 126-135.
- Gilat, R. & Cole, B. J. (2020). COVID-19, Medicine and Sports. *Arthroscopy, Sports Medicine and Rehabilitation*, 2(3), 175-176.

SIELOVADOS SVARBA, PUOSELĖJANT UGDYMO ĮSTAIGOS BENDRUOMENĘ, KAIP SVARBŲ UGDYMO VEIKSNĮ

Martinaitis Paulius

Šv. Ignaco Lojolos kolegija, Kaunas, Lietuva

Sielovada yra svarbi ugdymo ir dvasinio proceso dalis, kuriai nėra skiriamas prioritetas, kadangi apsiribojama asmens, ugdytinio - ugdytojo komunikacija, pasiekimų vertinimu ir kitais aspektais. Sielovados veiklos laukas yra ugdymo įstaigos dvasinės kultūros puoselėjimas, ugdytojų veiklos vystymas krikščioniškos antropologijos šviesoje, religinių simbolių atrankos kriterijai ir jų integracija ugdyme, ugdymo programų interpretacija krikščioniškų vertybių atžvilgiu.

Analizuojant sielovados svarbą ugdymo įstaigose, keliamas probleminis klausimas – kodėl neišnaudojama potenciali sielovados reikšmė, vystant ugdymo įstaigos bendruomenę, ugdymo įstaigų kultūrą?

Pranešimo tikslas - atskleisti sielovados svarbą, vystant ugdymo įstaigos bendruomenę kaip svarbų ugdymo veiksnį.

Taikyti metodai – lyginamoji mokslinės literatūros analizė ir sintezė.

Akcentuojama, kad sielovados, kaip tiriamo objekto sudėtinės dalys: bendruomenės nario dvasinė saviugda (Juškienė, 2007), žmogiškieji santykiai (Visuotinis Vatikano susirinkimas, 1965) ir ugdytojo įvaizdis kaip kertinis ugdymo veiksnys (Labokas, 2019). Vienas iš svarbiausių ugdytojo profesionalumo požymių turėtų būti, kaip jis nedeklaratyviai, kūrybiškai liudija evangelines tiesas bendruomenės kasdienybėje. Tai ugdytojo įvaizdžio, pagrindinio ugdymo veiksnio, reikšminga dalis.

Ugdymo įstaigos gyvystimi tampa ugdytinių socialinis darbas, įvairūs socialiniai projektai. Sielovada, suteikdama prasmę ir reikšmę šiai veiklai, tampa veiksmingu motyvuojančiu ugdymą reiškiniu. Ugdymo esmė ir sėkmė slypi ugdymo įstaigos bendruomenės santykiuose. Jų subtilumas dažnai yra nepastebimas, formalizuojamas ar ignoruojamas. Ugdymo įstaiga tiesiogiai prisideda prie asmenybės, tapatybės ir dvasinių vertybių formavimosi. Dėl šių aspektų labai svarbi tampa dvasinės ugdymo įstaigos dimensija ir jos nematerialiosios investicijos. Sielovadinė rūpyba tampa prasminga ir reikšminga ugdymo proceso dalis.

Raktiniai žodžiai: sielovada, katalikiškas ugdymas, krikščioniškasis auklėjimas

Literatūra:

- Juškienė, V. (2007). Katalikiškoji mokykla, kaip edukacinis reiškinys. *Tiltai. Priedas*, 36, 91-112.
- Labokas, J. (2019). Katalikiškojo ugdymo sampratų lyginamoji analizė: jėzuitiškoji ir kunigo Luigi Giussani koncepcijos. *Acta Paedagogica Vilnensia*, 42, 43-58.
- Visuotinis Vatikano susirinkimas (1965). Krikščioniškojo auklėjimo deklaracija GRAVISSIMUM EDUCATIONIS. Prieiga per internetą:
https://eis.katalikai.lt/vb/susirinkimai/vatikano_ii/deklaracijos/gravissimum-educationis

RYŠYS TARP PRIEIGOS PRIE ŽALIŲJŲ PLOTŲ IR MANKŠTINIMOSI GAMTOJE ĮVAIRIAIS METŲ LAIKAIS

Matukynienė Karolina, Bacevičienė Miglė

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Jankauskienė Rasa

Sporto mokslo ir inovacijų institutas, Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Tyrimo tikslas – nustatyti ryšius tarp atstumo nuo žaliųjų plotų, mankštinimosi gamtoje įvairiais metų laikais ir mankštinimosi sezoniškumo suaugusiųjų imtyje.

Tyrimo metodai ir organizavimas. Iš viso tyrime dalyvavo 492 tiriamieji, iš jų 248 moterys. Tiriamųjų amžius svyravo nuo 18 iki 79 metų, vidurkis $39,6 \pm 13,1$ metų. Apklausos forma patalpinta į Google Forms platformą. Apklausos anketoje buvo pateikiami klausimai apie tiriamųjų demografines ir socialines charakteristikas (amžių, lytį, gyvenamąją vietą ir kt.), taip pat atstumą nuo gyvenamosios vietos iki žaliųjų plotų (0 – 0 km (šalia), 1 – 0-1 km, 2 – 1-2 km, 3 – 2-4 km, 4 – 5-10 km, 5 - >10 km), mankštinimasi gamtoje įvairiais metų laikais pagal dažnumą (1 – niekada, 2 – kelis kartus per mėnesį, 3 – kartą per savaitę, 4 – 2-4 kartus per savaitę, 5 – 5-6 kartus per savaitę, 6 – kasdien), mankštinimosi gamtoje sezoniškumą (skalėje nuo 1 iki 7, kur didesnis pasirinktas skaičius rodo, kad metų laikas turi didesnės reikšmės mankštinimuisi gamtoje: šiltuoju metų laiku dažniau mankštinamasi gamtoje, o šaltuoju – dažniau uždaroje patalpose, tokiose kaip sporto salė). Mankštinimosi gamtoje dažnis įvairiais metų laikais palygintas kartotinių matavimų dispersinės analizės (ANOVA) pagalba. Koreliacijos tarp tyrimo kintamųjų vertintos pagal Spearman koreliacijos koeficientą.

Rezultatų aptarimas. Tarp atstumo nuo gyvenamosios vietos ir mankštinimosi gamtoje visais metų laikais nustatytos atvirkštinės silpnos, tačiau statistiškai reikšmingos koreliacijos. Nedidelis atstumas iki vidutinio dydžio žaliosios gamtos zonos (25 – 150 ha) lemia fizinių pratimų pasirinkimą gamtoje (Pyky et al., 2019). Visais metų laikais gamtoje mankštinasi tie, kurie turi dažnesnį kontaktą su gamta kasdienėje ir nekasdienėje aplinkoje. Mankštinimosi gamtoje sezoniškumas nebuvo susijęs su atstumu nuo žaliųjų plotų, tačiau buvo atvirkščiai susijęs su prieiga prie žaliųjų plotų kasdienėje ir nekasdienėje aplinkoje. Atvirkštinės sąsajos rastos tarp mankštinimosi sezoniškumo ir mankštinimosi gamtoje dažnio įvairiais metų laikais, ypač žiemą. Tiriamųjų mankštinimosi gamtoje įpročiai įvairiais metų laikais tarpusavyje koreliavo tiesiogiai. Silpniausias ryšys nustatytas tarp mankštinimosi gamtoje dažnio vasarą ir žiemą. Tai būtų galima sieti pavyzdžiui su parkų lankomumu, kuriuose stebima tendencija, jog žiemą lankytojų yra mažiausia (Kim, Thapa, Jang & Yang, 2018). Mūsų rezultatai, jog dažniau mankštinamasi gamtoje šiltuoju metų laiku nei šaltuoju (pavasari 3,6 ± 1,4; vasarą 4,0 ± 1,5; 3,5 ± 1,4, žiemą 3,1 ± 1,4, $p < 0,001$), prisideda prie Turrisi metaanalizės rezultatų (Turrisi et al., 2021). Teigiama, jog 100–300 m atstumas yra ribinis atstumas, po kurio naudojimas žaliosiomis erdvėmis mažėja (Grahn & Stigsdotter 2003, Nielsen & Hansen 2007).

Išvados. Didėjant atstumui iki žaliųjų plotų, mažėja mankštinimosi gamtoje dažnis visais metų laikais. Turintys didesnį kontaktą su gamta kasdienėje ir nekasdienėje aplinkoje, dažniau mankštinasi gamtoje visais metų laikais. Tačiau keičiantis sezonams, keičiasi ir mankštinimosi dažnis įvairiais metų laikais, ypač žiemą. Žiemą mankštinamasi rečiau, o vasarą – dažniau.

Raktiniai žodžiai: Žalieji plotai, gamta, fizinis aktyvumas, metų laikai.

Literatūra:

1. Grahn, P., & Stigsdotter, U. A. (2003). Landscape planning and stress. *Urban forestry & urban greening*, 2(1), 1-18.

2. Kim, J., Thapa, B., Jang, S., & Yang, E. (2018). Seasonal spatial activity patterns of visitors with a mobile exercise application at Seoraksan National Park, South Korea. *Sustainability*, 10(7), 2263.
3. Nielsen, T. S., & Hansen, K. B. (2007). Do green areas affect health? Results from a Danish survey on the use of green areas and health indicators. *Health & place*, 13(4), 839-850.
4. Pyky, R., Neuvonen, M., Kangas, K., Ojala, A., Lanki, T., Borodulin, K., Tyrväinen, L. (2019). Individual and environmental factors associated with green exercise in urban and suburban areas. *Health & place*, 55, 20-28.
5. Turrisi, T. B., Bittel, K. M., West, A. B., Hojattinia, S., Hojattinia, S., Mama, S. K., ... & Conroy, D. E. (2021). Seasons, weather, and device-measured movement behaviors: a scoping review from 2006 to 2020. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 18(1), 1-26.

THE DISTRIBUTION OF PHYSICAL FITNESS INDICATORS AMONG GENDERS AND AGE

Mieziene Brigita, Emeljanovas Arūnas

Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Trinkūnienė Laima

Lithuanian Association of Physical Education Teachers, Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Kuzmarskienė Gerda

The Kaunas City Municipality Public Health Bureau, Kaunas, Lithuania

Fatkulina Natalja

Medical Faculty of Vilnius University, Institute of Health Sciences, Vilnius, Lithuania

Health Related Physical Fitness (HRPF) is an important risk factor for cardiovascular disease, type 2 diabetes and mortality (Faselis et al., 2012; Kokkinos et al., 2012; Timpka et al., 2014), and is correlated with cognitive abilities and academic achievements of schoolchildren (London & Castrechini, 2011). HRPF is constantly declining in many countries including Lithuania, where some aspects of HRPF declined as much as up to 50 percent during the last two decades (Venckunas et al., 2017), which prognosticates increasingly earlier onset of health problems, decreasing the quality of life of the population and financial burden for the society. The aim of the study is to compare the indicators of health-related physical fitness among genders and age groups in a population of 11-18 years-old school age children.

Methods. Study included 1453 participants age 11 - 18 years. Among them 48.6% were boys. Health-related physical fitness of 11-19 years old students will be measured using EUROFIT test battery, measuring explosive power, leg muscle and upper body power coordination, agility, speed and endurance. Study was performed in the second biggest city in Lithuania - Kaunas.

Results indicated that there are significant gender differences, mostly in favor for boys, which are more pronounced in older rather than younger schoolchildren. Boys are better in endurance, speed, agility, muscle strength, muscle power tasks, however girls perform better in flexibility task across all age groups. The age differences were also observed in most of the indicators of physical fitness in favor for older rather than younger schoolchildren. Specifically, age differences were most marked in upper body muscle strength, flexibility and muscle power in boys. Agility was not significantly different between age groups in boys as well as balance. In girls, upper body muscle strength was not constantly

different as well as balance. The most pronounced differences across age in girls was for flexibility – older girls perform better than younger ones.

Conclusion. Boys across all age groups from 11 to 18 years-old have better endurance, muscle power, upper body muscle strength. Girls are more flexible. Age differences in physical fitness although are observed, still there are no constant improvement as children age.

Project „Prototype of a model for determining, monitoring and analyzing students' physical fitness (LitFit)”, which is financially supported by the State Public Health Strengthening Fund, administered by the Ministry of Health of the Republic of Lithuania.

Key words: distribution, physical fitness, genders and age

References:

1. Faselis, C., Dumas, M., Kokkinos, J. P., Panagiotakos, D., Kheirbek, R., Sheriff, H. M., ... & Kokkinos, P. (2012). Exercise Capacity and Progression From Prehypertension to Hypertension Novelty and Significance. *Hypertension*, *60*(2), 333-338.
2. Kokkinos, P. (2012). Physical activity, health benefits, and mortality risk. *ISRN cardiology*, 2012.
3. London, R. A., & Castrechini, S. (2011). A longitudinal examination of the link between youth physical fitness and academic achievement. *Journal of School Health*, *81*(7), 400-408.
4. Timpka, S., Petersson, I. F., Zhou, C., & Englund, M. (2014). Muscle strength in adolescent men and risk of cardiovascular disease events and mortality in middle age: a prospective cohort study. *BMC medicine*, *12*(1), 62.
5. Venckunas, T., Emeljanovas, A., Mieziene, B., & Volbekiene, V. (2017). Secular trends in physical fitness and body size in Lithuanian children and adolescents between 1992 and 2012. *J Epidemiol Community Health*, *71*(2), 181-187.

SAVIPREZENTACIJOS IR ĮVAIZDŽIO SVARBA VERSLO KLUBUOSE

Narbutienė Lina

Šv. Iganco Lojolos kolegija, Kaunas, Lietuva

Pagrindinė sėkmingos saviprezentacijos užduotis – sudaryti išpūdį tiems, nuo kurių priklauso verslo sėkmė ir verslo plėtra.

Taigi, keliami pagrindiniai klausimai – kas svarbiau save pristatant – vidinė būsena ar išvaizda, taisyklingas elgesys ar dalykiniai drabužiai? Atsakymas akivaizdus – reikia rasti pusiausvyrą, norint sudaryti palankų išpūdį – reikia sukurti vizualinę ir mentalinę atmosferą aplink save. Verslo srityje laikas yra brangus ir vizualus žmonių klasifikavimas ir vertinimas pagal jų išvaizdą taupo laiką.

Pranešimo tikslas – atskleisti saviprezentacijos svarbą, užmezgant verslo ryšius, aptariant realias situacijas.

Taikyti metodai – lyginamoji mokslinės literatūros analizė ir sintezė, atvejų analizė.

Remiantis moksliniais tyrimais nustatyta, kad pradinis išpūdis nesąmoningai susidaro per pirmąsias keturias bendravimo minutes ir tik vėliau įsijungia protas bei logika. Profesionalumas yra vertinamas visur, tačiau ne visada jį įmanoma apibrėžti iš pirmo žvilgsnio. Išsamūs sociolingvistico prof. Alberto Mehrabyano žmonių bendravimo ir bendradarbiavimo mechanizmų tyrimo rezultatai rodo, kad liūto dalis, kuriant išpūdį tenka žmogaus elgsenai ir išvaizdai – 55%, balso tembrui ir melodingumui – 38%, žodžiai pirmosiomis minutėmis nieko nereiškia – jų įtaka tik 7%. Apibendrinant, 93% išpūdžio lemia tai, kaip asmuo save pateikia verslo klubo aplinkoje. Yra du būdai paveikti žmones – „įtikinti“ ir

„patikti“ – antrasis yra pats efektyviausias. Tyrimai rodo, kad norint sukurti įspūdį, būtina atsižvelgti į tai, kad verslo aplinkoje moters išvaizda vertinama pagal tokį algoritmą: siluetas, kojos, šukuosena, veidas, rankos. Geriausias būdas pasiekti tikslą yra suderinti savo įvaizdį su tikru (arba norimu) statusu.

Raktiniai žodžiai: saviprezentacija, verslo ryšiai, išvaizda

Literatūra:

1. Lekavičienė, R., Vasiliauskaitė, Z., Antinienė, D., Almonaitienė, J. (2010). Bendravimo psichologija šiuolaikiškai. Alma litra. ISBN 978995538706
2. Овчинникова, А. (2019) Основы имиджологии.
3. Найденская, Н., Трубецкова, И. (2018). Библия стиля. Дресс-код успешной женщины.

ВЛИЯНИЕ ИГРОКОВ НА ТРАНСФЕРНУЮ ПОЛИТИКУ ФУТБОЛЬНЫХ КЛУБОВ

Ogniev Ivan / Огнев Иван, Averin Aleksandr / Аверин Александр

«Высшая школа управления», Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации, Москва, Россия

В современном мире футбол стал настолько популярен, что уже считается бизнесом. Не одно противостояние невозможно представить без пресс-конференций, которые подогревают интерес к матчам. Тема трансферов считается настолько актуальной, что сами футбольные Переходы - это уже отдельный мир, за которым порой интереснее наблюдать, чем за происходящими баталиями на поле. К сожалению, немногие знают, что в истории трансферов, был период, когда футболист не мог перейти в другую команду, или мог перейти дважды, а то и трижды за неделю. Данная статья направлена на изучение и анализ системы трансферов благодаря чему они трансформировались в культуру, приносящая футбольным субъектам огромную прибыль. Интересным фактом является то, что футбольные законы иногда выступают противовесом трудовым. В статье будут приведены яркие примеры таких неравенств, повлиявшие на историю всего футбола в целом.

Переход ("трансфер") футболиста - урегулированные регламентирующими документами ФИФА и настоящим Регламентом отношения, связанные со сменой футбольного клуба (спортивной школы), за который футболист зарегистрирован как участник соревнований по футболу (Регламент РФС по статусу и переходам (трансферу) футболистов). Хочется отметить, что с 2002 года существует определенные дни, при которых возможны трансферы. До этого года футболисты могли поменять команду прямо во время сезона. Мировая цифровизация затрагивает футбол. ФИФА зачастую старается придумывать законы, которые сделают игру более зрелищной и честной. Ещё недавно была придумана система «VAR», рассматривающая каждый спорный эпизод, который влияет на ход игры. Зачастую для сокращения «хейтеров» при введении нового закона, приносящий более честный результат в футбол, ФИФА старается модернизировать каждую эффективную идею новыми, прагматичными правилами, искореняя неудачные. В 2007 году всемирная футбольная ассоциация снова решила модернизировать трансферную деятельность клубов через введение «transfer matching system» или же система подбора трансферов, которая призвана уменьшить количество переходов, связанных с «отмыванием денег». Система подбора трансферов — это доступная через сеть информационная база данных, основной задачей которой является упрощение процесса

международных трансфертов игроков, а также улучшение прозрачности и потока информации (Регламент статуса и трансфера игроков ФИФА). В статье будут представлены кейсы, благодаря несвоевременному введению современной системы погубили карьеры игрокам.

Ключевые слова: Трансферы, регламент РФС по статусу и переходам (трансферу) футболистов, регламент статуса и трансфера игроков Фифа, дело Босмана, система подбора трансферов, право собственности третьих лиц в футбольном сообществе, лимит на легионеров

Литература:

1. Регулирование и управление. Трансферы-Электронный ресурс. Код доступа: [<https://lexsportiva.blog/2020/07/08/transfer-matching-system/>] (дата обращения 16.05.2021),
2. Решение Провалившихся В Последнюю Минуту Футбольных Трансферных Сделок: Уроки Из Дела Де Хеа -Электронный ресурс. Код доступа: [<https://www.lawinsport.com/topics/regulation-a-governance/item/resolving-failed-last-minute-transfer-deals-in-football-lessons-from-the-de-gea-case>] (дата обращения 16.05.2021),
3. Симутенков против Министерства образования и культуры и Федерации футбола Испании - Электронный ресурс. Код доступа: [<https://www.sport-express.ru/football/abroad/reviews/948141/>] (дата обращения 16.05.2021)
4. Регламент РФС по статусу и переходам (трансферу) футболистов. Электронный ресурс - Код доступа: [<https://docs.cntd.ru/document/902323634>] (дата обращения 16.05.2021)
5. Регламент статуса и трансфера игроков ФИФА. Электронный ресурс. Код доступа: [<https://fmf.md/cdn/docs/РЕГЛАМЕНТ ФИФА О СТАТУСЕ И ТР.>] (дата обращения 16.05.2021)

TELEWORKING CONDITIONS IN TURKISH LABOUR LAW

Ozgur Oguz / Özgür Oğuz

Anadolu University, Eskişehir, Turkey

Introduction. In the developing and changing world, the adoption of remote working systems has increased due to the increase in technological developments, the need for the employee to carry out the job in a healthy way, in addition to the wage payment debt of the employer, the economic activities of the employer and the obligation to protect the worker. Remote working, one of the flexible working models that have long been needed in many business areas, is one of the working methods in which the work can be carried out regardless of the workplace.

In Article 14 of the Labor Law numbered 4857, remote working is defined as a business relationship established in writing based on the principle of fulfilling the work of the worker at home or outside the workplace with technological communication tools within the scope of the work organization created by the employer.

In cases where teleworking is adopted, the issue of occupational health and safety should be particularly addressed in terms of both employers and workers.

According to Article 14/6 of the Labor Law, the employer has the obligations to inform the employee about occupational health and safety, to provide the necessary training, to provide health surveillance and to take the necessary occupational safety measures regarding the equipment he provides, taking into account the nature of the work done by the employee with whom he / she works remotely.

The Occupational Health and Safety Law No. 6331 determines the obligations of the employer and requires the observation of the worker and the protection of his health.

In practice, remote work emerges as an atypical way of working, which has increased especially with the emergence of the Covid-19 epidemic and has become mandatory in some workplaces.

With the amendment made in the Labor Law, the legal basis for remote working can be performed in many ways. Therefore, the employer's obligation to protect the workers cannot be drawn with clear boundaries in the lines of work in which this working style is adopted.

As a result of the Covid-19 epidemic becoming a pandemic, remote working has been adopted in many different sectors, and it has inevitably started to be applied in business lines where remote work has not been applied before.

Therefore, due to the need for a detailed regulation regarding remote working, the Remote Working Regulation was published on March 10, 2021.

In the study, it was aimed to draw attention to the remote working system and the issues that should be applied in the Covid-19 period.

Conclusion. In the developing and changing world, various alternative working methods were needed as a result of technological developments, economic benefits, and the need to carry out the business in a healthy way with the goals of employers to reduce costs.

The remote working system is one of these alternative methods. In the Labor Law numbered 4857, it was emphasized that the work can be performed outside of the workplace by including the definition of working remotely. In cases where remote working methods are adopted, the issue of occupational health and safety has a significant place in terms of both the employee and the employer.

Again, in the Labor Law numbered 4857, the employer has the obligations to take into account the nature of the work of the employee with whom he / she works remotely, to inform the worker about occupational health and safety, to provide the necessary training, to provide health surveillance and to take the necessary measures regarding the equipment provided.

The Occupational Health and Safety Law No. 6331, which is the basic regulation on occupational health and safety, determined the obligations of the employer and underlined the importance of supervising the worker and protecting his health in this context.

Remote working systems have become much more widespread and inevitable these days when we are struggling with the pandemic. The Covid-19 outbreak has made remote working systems mandatory in some business lines, and essentially, remote working emerges as an atypical way of working.

The remote working system, the basic regulation of which is included in the Labor Law, can be applied in various ways. The Remote Working Regulation was published on March 10, 2021, with the aim of preventing problems arising in the applicability of remote working systems that became widespread in the Covid-19 period. In this Regulation, the general framework of the procedures and principles of remote working has been established.

Especially the Covid-19 epidemic has also increased the importance of working remotely, with the changing conditions and the effect of developing technology, and the flexible working understanding.

In many workplaces and lines of work, there is no obligation for workers to be present in the workplace. Also, employers' desire to get away from various costs has made working remotely preferable. Telework can also be accomplished in ways called home work or telework. For example, face-to-face education, which has been interrupted today due to the epidemic, continues as working at home.

One of the employer's obligations in the workplace, which can be considered as basic in terms of occupational health and safety, is the duty of observing the worker.

If the Covid-19 epidemic reaches dimensions that threaten the general health in the workplace and the nature of the job does not have to stop at the workplace itself, then working remotely will become a necessity rather than a choice.

The concept of the workplace should not be interpreted narrowly, and every place where the work is carried out within the scope of the business organization should be considered as a part of the workplace.

Therefore, within the scope of the business organization, the home or places used outside the workplace with the help of technological devices are included in the business relationship.

The remote working system can be switched from the normal employment contract, or a contract can be made in the form of remote work from the beginning. Again, remote work can be requested by the employee or employer.

If the remote working system is preferred, the time interval and duration of the work must be specified in the employment contract.

In the employment contract in which remote work is adopted, the description of the work, the way of performing the work, the issues related to the wage, the equipment to be provided by the employer for the execution of the work and the conditions regarding the protection of these equipment should be included. If the employee working at the workplace switches to the remote working system, the wage continues to be paid. Remote work can be applied temporarily when necessary, or there is no obstacle in choosing it permanently.

Choosing the remote working system does not eliminate the employer's obligations arising from occupational health and safety. In terms of occupational health and safety, the employer's doing everything necessary is taken as a measure. The aim is to eliminate occupational accidents and diseases completely, and when it is not possible, possible risks should be minimized. The workplace concept, which is also important in terms of work accidents, also applies to the place where remote work is performed. The accident that occurs during the execution of the work is accepted as a work accident.

The situations where remote work cannot be performed are also specified in the Regulation, and it has been stated that remote work cannot be performed if these substances are processed in work areas where dangerous chemical and radioactive materials are used, or if there is a risk of exposure to material wastes or biological factors.

In the process of the Covid-19 epidemic, working remotely has been a savior, especially in business lines where the worker is not required to be at the workplace due to the nature of the job.

Because, workers working remotely cannot be treated differently from other workers due to the principle of equality. It also affects the reduction of the transmission rate of the epidemic. With the contract to be made between the employee and the employer during the epidemic, remote working may be temporary, there is no obstacle to its permanent implementation. As a rule, the remote working system is dependent on the agreement of the parties.

However, in case of compelling reasons, it can be argued that it is not necessary to obtain the consent or consent of the worker in switching to the remote working system. The point to be considered here is that within the scope of occupational health and safety, within the scope of the obligation to monitor the health of the worker, the temporary applicable nature of working remotely and the worker's working conditions are not aggravated.

Key words: Remote work, Covid-19, occupational health and safety.

References:

1. Alp, Elif / Sönmez, Güzde Alev. (2011). ILO: International Labor Organization's Home Work Agreement No. 177, *TÜHİS Journal of Labor Law and Economics*, 23, 5-6.
2. Civan, Orhan Ersun (2010). Remote Work in Labor Law (Home Work / Tele Work), *Journal of Labor and Social Security Law*, Issue: 26.

3. Çelikbaş Şeker, Nil Merve / Atmaca, Ayşe Cansu (2021). The Effects of Remote Working Regulation on Business Life, 2021, <https://blog.lexpera.com.tr/uzaktan-calisma-yonetmeliginin-is-hayatina-etkileri/> .
4. Iron, Ender (2019). The Name of the New Threat to Our Health and Business: Corona Virus, Fasikül Hukuk Dergisi, Volume: 11, Issue: 121, December 2019.
5. Doğan Yenisey, Kübra (2007). Workplace and Management in Labor Law, Istanbul: Legal Yayınevi.
6. Gülmez, Cihan L (2019). Telecommuting During Economic Recession, HR Magazine, January 2019, <https://hrdergi.com/ekonomik-daralma-donemlerde-remote-calisma> .
7. Kaplan, Emine Tuncay Senyen (2019). Individual Business Law, Ankara: Gazi Bookstore.
8. Sword, Gözdenur (2020). The Difference of Telework and Working from Home as a Type of Remote Work, Terazi Hukuk Dergisi, 15, Issue: 164, April 2020.
9. Kılış, İlknur (2018). Occupational Health and Safety, Bursa: Dora Publications.
10. Kuban, Arzu (1997). The Concept of Worker in Terms of New Types of Employment, Problems Regarding Labor Law and Solution Proposals, Galatasaray University Publications, Istanbul.
11. Kurt, Rasul (2021). Labor and Social Security Law in the Process of Coronavirus (Covid-19) in 250 Questions, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
12. Özdemir, Case (2016). Employer's Obligations Regarding Occupational Health and Safety in Telecommuting, Antalya Bilim University Faculty of Law Journal, December 2016, Volume: 4, Issue: 8.
13. Özer, Hatice Duygu (2018). Occupational Health and Safety in Telecommuting, Antalya Bilim University Faculty of Law Journal, Volume: 6, Issue: 12, December 2018.
14. Telli, Gamze (2020). Evaluation of Remote Work and Compensation Work within the Scope of Covid-19, 2020, <https://aksan.av.tr/tr/blog/detail/1069> .
15. Yücesoy, Yasemin (2020). Short Work in Turkish Labor Law and Other Legal Institutions Applied in Case of Epidemic Disease, Ankara: Adalet Yayınevi.

FUTBOLAS, KAIP SOCIALINIO DARBO PRIEMONĖ INTEGRUOJANT PABĖGĖLIŲ VAIKUS IR JAUNIMĄ Į VISUOMENĖ

Paškevičė Alma, Požėrienė Jūratė

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Raffier Cedric, Moroz Ernest

Vilnius Social Club, Vilnius, Lietuva

Pabėgėlių pažeidžiamiausia grupė yra ne tik vaikai, bet ir jaunuoliai, kurie sudaro didžiausią priverstinių migracijų judumo pasaulyje procentą (U.N. High Commissioner for Refugees, 2019). Futbolas- populiaris sportinis veikla pabėgėlių vaikų ir jaunimo tarpe. Įvairios sportinės programos ir tame tarpe futbolo programos gali palengvinti pabėgėlių vaikų ir jaunuolių ne tik fizinę, psichosocialinę gerovę, bet ir pagerinti integracijos procesus į visuomenę. Sporto bendruomenės neskirsto į tautybes ar rases, nes visi vaikai ar jaunuoliai vienodai treniruojasi ir žaidžia (Luguetti et al., 2021). Futbolas kaip sporto šaka ar priemonė socialiniai įtraukčiai pasiekti yra puiki, nes tai gali suteikti prasmingai produktyvią erdvę polikultūrinėje plotmėje (Dukic et al., 2017).

Tikslas – išnagrinėti futbolą, kaip socialinio darbo priemonę integruojant pabėgėlių vaikus ir jaunimą į visuomenę.

Tyrimo metodai ir organizavimas. Mokslinės literatūros šaltinių analizė. Literatūros analizė atlikta elektroninėse duomenų bazėse EBSCO, Taylor & Francis Online ir Scholar Google. Į literatūros analizę įtraukti tyrimai, kuriuose vertintas pabėgėlių integracijos procesas ir kurie atitiko iškeltus atrankos kriterijus: 1) tiriamąją imtį sudarė pabėgėliai, 2) tiriamieji nevyresni kaip 25 metų amžiaus, 3) tyrimo metu taikyta sporto programa.

Rezultatai ir aptarimas. Tyrėjai nagrinėjantys pabėgėlių integracijos procesą sporto aspektu, atskleidė, kad dalyvavimo įvairiose sporto šakų ir fizinio aktyvumo programose efektyvumas yra panašus ir padeda pabėgėlių vaikams ir jaunimui geriau integruotis priimančioje šalies visuomenėje. Futbolo žaidimas, nesiekiant sportinių rezultatų, tampa išskirtiniu integracijos įrankiu, padedančiu produktyviam pokyčiui vaiko ar jaunuolio gyvenime, tame tarpe ir socialinius įgūdžius (Raffier, 2020), susirasti naujų draugų, palaikyti gerą santykį su suaugusiais ir didesnis pasitikėjimas savimi (Pink et al., 2020). Lietuvoje veikianti Vilnius social club nevyriausybinė organizacija vykdo futbolo užsiėmimus ne tik Lietuvos vaikams ir jaunuoliams, bet ir kitų tautybių vaikams, išskirtinį dėmesį skiriant pabėgėlių vaikams. Ši nevyriausybinė organizacija naudoja futbolo programą kaip socialinio darbo priemonę, kuri padeda vaikams ir jaunuoliams (7-19 m.) žaidimo metu įgyti ar patobulinti bendravimo įgūdžius, didinti savivertę, išmoksta atpažinti savo ne tik neigiamas, bet ir teigiamas emocijas ir sugeba ištransliuoti refleksiją apie savo elgesį. Futbolo programos įgyvendinimo principai: asmenybės augimas, saugi ir jauki aplinka, disciplinos laikymasis, veikimas įvairioje narių komandoje, susitaikymas su laimėjimu ar pralaimėjimu (Raffier, 2020).

Išvados. Mokslinės literatūros ir sportinių projektų gerųjų praktinių patirčių analizė atskleidė, aktyvus priverstinių migrantų dalyvavimas veiklose yra paremtas teisėmis ir pareigomis, kurios laipsniškai suderinamos su piliečių teisėmis ir pareigomis. Sportas, tame tarpe ir futbolas, gali kurti produktyvius pabėgėlių bendravimo ir socialinius įgūdžius ir palengvinimą integruojantis į bendruomenės kultūrą. Pastaruoju metu skiriamas vis didesnis dėmesys pabėgėlių integracijos per sportą projektams, programoms, labdaroms renginiams. Tačiau mažai yra atlikta tyrimų nusakančių atskirų sporto priemonių poveikį sėkmingai pabėgėlių integracijai. Pabėgėlių vaikai ir jaunimo poreikiai skiriasi ir priklauso nuo amžiaus, ankstesnės ugdymosi patirties, migracijos istorijos ir lūkesčių dėl ateities. Todėl institucijos, paslaugų ir dalyvavimo visuomenės gyvenime prieinamumui, sudaro sąlygas priverstiniams migrantams tapti aktyviais piliečiais ir integruotis į visuomenę.

Raktiniai žodžiai: pabėgėlių integracija, futbolas, sporto programa, visuomenė

Literatūra:

1. Dukic, D., McDonald, B., & Spaaij, R. (2017). Being able to play: Experiences of social inclusion and exclusion within a football team of people seeking asylum. *Social Inclusion*, 5(2), 101-110.
2. Luguetti, C., Singehebhuve, L., & Spaaij, R. (2021). ‘Stop mocking, start respecting’: an activist approach meets African Australian refugee-background young women in grassroots football. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 1-18. <https://doi.org/10.1080/2159676X.2021.1879920>
3. Pink, M. A., Mahoney, J. W., & Saunders, J. E. (2020). Promoting positive development among youth from refugee and migrant backgrounds: The case of Kicking Goals Together. *Psychology of Sport and Exercise*, 51, 101790.
4. Raffier, C. (2020). Vilniaus social club. Futbolo programa. Interviu. Vilnius
5. U.N. High Commissioner for Refugees. (2019). Figures at a glance: Statistical yearbooks. [interaktyvus: žiūrėta 2021-05-07]. <https://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>

DIDŽIŲJŲ DUOMENŲ PANAUDOJIMO GALIMYBĖS TURIZMO SEKTORIUJE TEORINIŲ ASPEKTU

Pieikutė Brigita

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva.

Tyrimo aktualumas. Didieji duomenys (angl. big data) šiuo metu yra laikomi vienu iš pagrindinių įmonių duomenų ir vadybos bei rinkodaros tyrimų proveržio šaltinių (Li, 2019). Naujausiuose tyrimuose yra pabrėžiami didžiųjų duomenų ir jų analitikos privalumai siekiant verslo tikslų, tokių kaip išlaidų sumažinimas bei produktyvumo didinimas taikant procesų ir informacijos apdorojimo automatizavimą, naujų klientų pritraukimas pasitelkiant tikslesnę klientų segmentaciją, pagalba atsakant klausimus, susijusius su žmonių pažiūromis, nuomone, elgesiu, o taip pat didieji duomenys gali tapti galinga priemone naujiems mokslinių tyrimų klausimams spręsti (George, Osinga, Lavie & Scott, 2016). Visgi, nemaža dalis verslo sektorių iki galo nepanaudoja šių duomenų funkcijos ir teikiamų galimybių arba yra ankstyvojoje naudojimo fazėje (Sun, Cegielski, Jia & Hall, 2018). Nors turizmo industrija nuolat generuoja didelį kiekį duomenų, kurių analizė galėtų suteikti informacijos, padėsiančios mažiau remtis intuicija bei priimti sprendimus paremtus faktiniais duomenimis, tačiau ši industrija atsilieka didžiųjų duomenų panaudojimo srityje dėl mažesnio ištyrimo ir palyginti menkų IT kompetencijų didžiųjų duomenų analizės sistemų srityje (Kachniewska, 2020). Turizmo industrijoje pradėta atlikti tyrimus, kurie parodo skirtingų didžiųjų duomenų rūšių panaudojimo potencialą turistų elgsenos pažinimo, srautų valdymo, pajamų valdymo, užimtumo prognozavimo, turizmo marketingo ir rekomendacijų srityse (Antonio, Almeida & Nunes, 2019; Song & Liu, 2017; Qin ir kt., 2019), visgi tai yra ganėtinai nauja mokslo tyrimų sritis, todėl naudinga aiškintis, kokiais naujais metodais remiantis gali būti panaudotos įvairios duomenų rūšys, koks gali būti tikrasis didžiųjų duomenų panaudojimo potencialas bei kokia gali būti sėkmingo panaudojimo reikšmė turizmo organizacijoms ir visai industrijai.

Tyrimo tikslas – atskleisti didžiųjų duomenų panaudojimo galimybes turizmo sektoriuje teoriniu aspektu.

Tyrimo metodai – mokslinės literatūros analizė.

Rezultatų aptarimas ir išvados. Atlikus mokslinės literatūros analizę galima matyti, kad didieji duomenys neturi vienos apibrėžties, tačiau yra bendrų, tas apibrėžtis jungiančių, charakteristikų, kurios paprastai yra apibūdinamos 3V, 5V arba 7V. Be abejo, yra įvairių veiksmų, kurie lemia ketinimą panaudoti didžiuosius duomenis – jie gali būti inovaciniai, aplinkos bei organizacijos. Tokios technologijos panaudojimas gali atnešti įvairios naudos – padėti identifikuoti vartotojų reikmes, optimizuoti sąnaudas, kurti naujas galimybes ar priimti savalaikius duomenimis pagrįstus sprendimus, tačiau yra susiduriama ir su įvairiomis rizikomis, susijusiomis su technologiniais, žmogiškaisiais ištekliais ar su pačiais duomenimis. Šiuo metu atliekamuose tyrimuose turizmo sektoriuje daugiausiai yra bandoma pritaikyti didžiuosius duomenis iš trijų šaltinių – vartotojų, prietaisų bei su sandoriais susijusių operacijų. Priklausomai nuo to, kurie šaltiniai yra panaudojami, yra taikomi skirtingi tyrimo metodai bei siūlomi skirtingi būdai, kaip didžiųjų duomenų analizę išnaudoti turistų pažinimo ir jų poreikio patenkinimo, personalizuotų pasiūlymų kūrimo, turistų srautų prognozavimo ir valdymo bei pajamų valdymo srityse.

Raktiniai žodžiai: didžiųjų duomenų panaudojimas, turizmo sektorius.

Literatūra:

1. Alharthi, A., Krotov, V., & Bowman, M. (2017). Addressing barriers to big data. *Business Horizons*, 60(3), 285-292.
2. Yallop, A., & Seraphin, H. (2020). Big data and analytics in tourism and hospitality: opportunities and risks. *Journal of Tourism Futures*, 6(3), 257-262.
3. Seddon, J. J., & Currie, W. L. (2017). A model for unpacking big data analytics in high-frequency trading. *Journal of Business Research*, 70, 300-307.
4. Sun, S., Cegielski, C. G., Jia, L., & Hall, D. J. (2018). Understanding the factors affecting the organizational adoption of big data. *Journal of Computer Information Systems*, 58(3), 193-203.

KORONA VIRUSO POVEIKIO TURIZMUI VERTINIMAS

Rimkevičiūtė Justina

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Pagrindiniai rinkos dalyviai visose srityse turizmo vertės grandinėje yra: oro linijos, kelionių organizatoriai, viešbučiai, kruizinės linijos ir mažmenininkai, sumažėjo arba visiškai sustabdė jų gamybą neapibrėžtam laikotarpiui, dėl ko staiga ir visiškai nutraukiama jų gamyba ir pajamų srautai. Žinoma, kad turizmas yra svarbus ekonomikai. Neatgaivinus turizmo ekonominiai rodikliai silpnėja. Turizmo pramonės gyvavimą išsaugo vartotojai, kurie naudojami paslaugomis. Todėl svarbu išsiaiškinti, kaip vartotojai/ keliautojai vertina viruso paveiktą turizmą.

Tyrimo tikslas: įvertinti Korona viruso poveikį turizmui, keliautojų požiūriui.

Tyrimo metodai:

1. Literatūros analizė;
2. Statistinių duomenų analizė;

Korona virusas (COVID-19) kelia iššūkį pasauliui. Šis virusas smarkiai paplito visame žemyne sukeldamas daug neigiamų veiksnių. 2019 m. Kinijoje, Uhano mieste, užfiksuoti pirmi Korona viruso atvejai (Huang, Allie, Gnanasegaran, Bomanji, 2020). Esant dideliame visuotiniam gyventojų judėjimui, nerimauta, kad virusas gali išplisti ir pasiekti pandemijos lygį. Taip ir įvyko. Urbanizacija ir globalizacija skatina greitą viruso plitimą (Hilsenrath, 2020), tačiau turizmas akivaizdžiai vaidina svarbų vaidmenį stiprinant kylančias visuomenės sveikatos krizes. Šiuo metu Korona virusas paplitęs visame žemyne. Jis plinta panašiai kaip ir gripas. Todėl apsaugant žmones keliama įvairūs apribojimai saugant žmonių gyvybes. Raginama žmonėms likti namie, neorganizuojami renginiai, ribojami restoranų, barų darbo laikas, visur reikia išlaikyti saugius atstumus, uždarytos sienos tarp šalių, visi šie veiksniai sukelia rimčiausius pasaulio ekonomikos sutrikimus.

Atsižvelgiant į dabartinę Korona viruso krizę, įmonės susiduria su įvairiais iššūkiais sudėtingoje ir greitai besikeičiančioje aplinkoje. Turizmo tyrimuose didelis dėmesys buvo skiriamas faktiniam ir suvokiamam socialiniam ir ekonominiam turizmo indėliui (Lindberg & Johnson, 1997). Tarptautinis turizmas daro didelę įtaką visuomenei, be jo teigiamų padarinių, jis gali trukdyti socialinei ir ekonominei gyventojų, gyvenančių turistų lankomose vietose, gerovei. Krizės ir nelaimių metu neigiamas tarptautinio turizmo poveikis gali sustiprėti. Greitai judantis dėl COVID-19 protrūkio labai sunku stebėti ir numatyti poveikį ekonomikai, visuomenei ir kultūrai. Akivaizdu, kad poveikis turizmui yra sunkus, šalims uždarant sienas, o aviakompanijoms mažinant savo paslaugas ar net išeinant iš verslo. Taip pat ši pandemija atsiliepia vietiniam turizmui.

COVID-19 protrūkis yra viena įtakingiausių ir tragiškiausių šių laikų pandemija. Šiuo metu gyvybės išsaugojimas yra absoliutus prioritetas. Tačiau taip pat turime pradėti spręsti turizmo pramonės atsigavimo procesą, nes vis dar yra apribojimų tarptautinėms ir vietinėms kelionėms. Ligos sukelta krizė nėra nauja turizmo sritis. Turizmo pramonė praeityje susidūrė su keliais scenarijais.

Tačiau dabartinė krizė buvo viena žalingiausių. Ši industrija atrodys ne tokia pati po pandemijos, ir turizmo pramonė, ir vyriausybė turi atlikti savo vaidmenį atkūrimo srityje.

Raktiniai žodžiai: turizmas, COVID-19, krizė, turizmo organizacijos

Literatūra:

1. Hilsenrath, P., & Borders, T. (2020). Ethics and Economics of the COVID-19 Pandemic in the United States *Health Services Research and Managerial Epidemiology*, 7, 1-3
2. Huang, H. L., Allie, R., Gnanasegaran, G., & Bomanji, J. (2020). COVID19–nuclear medicine departments, be prepared!. *Nuclear medicine communications*, 41(4), 297.
3. Labanauskaitė, D. (2011). Atvykstamojo turizmo įtakos regionų ekonominiam augimui vertinimas, 1(25), 154-162. Peržiūrėta 2020, spalio 2, Prieiga internetu: <http://vadyba.asu.lt/25/154.pdf>
4. Lindberg, K., & Johnson, R. L. (1997). Modeling resident attitudes toward tourism. *Annals of Tourism Research*, 24(2), 402-424.
5. Turizmas ir transportas 2020 m. ir vėliau. (2020). Komisijos komunikatas Europos parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. EU Briuselis, 2020 05 13 COM(2020) 550 final.

ŽAIDYBINIMO TAIKYMAS SUMANIOSIOS EDUKACIJOS PROCESUOSE

Romikaitis Antanas

Šv. Ignaco Lojolos kolegija, Kaunas, Lietuva

Žaidybiniumas apibūdina žaidimo principų adaptavimą ugdymo procesuose, versle ir kituose procesuose, kurie yra susiję su vartotojų patirtimi ir išipareigojimais netradiciniuose žaidybiniuose kontekstuose (Celiesienė ir Kvieskienė, 2016). Žaidimų elementų įtraukimas bei virtualia realybe paremtų scenarijų kūrimas, suteikia daugiau galimybių išbandyti įvairius galimus scenarijus, sprendžiant sudėtingas naujų žinių ir įgūdžių įsisavinimo problemas todėl keliamas probleminiais klausimais – kokios yra gerosios žaidybiniumo praktikos ir kokie privalumai? Pranešimo tikslas - atskleisti žaidybiniumo taikymo gerąsias praktikas, skatinant efektyvesnę edukaciją įvairiose sferose. Taikyti metodai – lyginamoji mokslinės literatūros analizė ir sintezė.

Vienas iš žaidybiniumo virtualios realybės simulatorių pavyzdžių taikomas karinių lėktuvų skrydžių edukacijoje. Pagrindinis sužaidybinto skrydžių simulatoriaus tikslas, kad pilotas jaustųsi motyvuotas ir patenkintas išbandyti skirtingus scenarijus, tobulinti greitai reakcijai ir sprendimų priėmimui, tuo užtikrinant spartesnę tobulėjimą ir aukštesnę skrydžių kvalifikacijos lygį per trumpesnę tiesioginio skrydžio laiką (Noh, 2020).

Virtualios realybės aplinkoje Y kartos asmenys yra įpratę prie nuolatinių pasiekimų, apdovanojimų ir – paskatinimų, kurie motyvuoja veikti arba susilaikyti nuo tam tikros elgsenos. Žaidybiniu stengiamasi patenkinti šį poreikį, perkeliant kai kurias žaidimų savybes į netradicines aplinkas taip siekiant paskatinti bei motyvuoti tikslines grupes (Kalinauskas, 2014). Informacinės ir komunikacinės technologijos, mechanikos elementai, dinamika bei estetinis turinio pateikimas yra vienos esminių priemonių, įgalinančių lengviau įveikti iššūkius arba psichologinius barjerus, padidinant susidomėjimą veikla bei skatinant gilesnį įsitraukimą į užduočių sprendimo ir sumaniosios edukacijos procesus.

Raktiniai žodžiai: žaidybinimas, sumanioji edukacija, virtualios realybės scenarijai, interaktyvumas, motyvacija

Literatūra:

1. Celiešienė, E., & Kvieskienė, G. (2016). Žaidybinimo ir sumanosios edukacijos sąsajos. *Socialinis ugdymas: mokslo darbai*. Vilnius: Lietuvos edukologijos universitetas, 6(44).
2. Kalinauskas, M. (2014). Kūrybiškumo skatinimas per žaidybinimą pagal žaidėjų tipus. *Socialinės Technologijos*, 4(02), 385-400.
3. Noh, D. (2020). The Gamification Framework of Military Flight Simulator for Effective Learning and Training Environment. Electronic Theses and Dissertations, <https://stars.library.ucf.edu/etd2020/259>

РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА НА ТЕРРИТОРИЯХ НАЦИОНАЛЬНЫХ ПАРКОВ КАЗАХСТАНА

*Seitimova Asiem / Сейтимова Асем, Beisiembinova Ardak / Бейсембинова Ардак,
Казахский Национальный Университет имени Аль-Фараби, Алматы, Казахстан*
*Baekiev Ernur / Баекеев Ернур
Университет Аджу, Сувон, Южная Корея*

Пандемия сделала свою коррективы и туристы вынуждены были остаться в своих странах из-за ограничительных мер ряда стран мира. Все участники туристского рынка пострадали и понесли убытки в мире, и Казахстан не исключение. Следовательно, многие субъекты туристской отрасли обанкротились.

Государству, в лице Министерства культуры и спорта Республики Казахстан, необходимо пересмотреть свои программные документы на ближайшие годы путем усовершенствования законодательных актов в целях развития туристской отрасли учитывая санитарно-эпидемиологической безопасности.

Перед государством стоит необходимость в устойчивом развитии экологического туризма, в том числе и переориентирование въездного туризма на внутренний туризм. Стране экстремально важно развитие инфраструктуры для обеспечения базовых требований.

В 2020 году многие жители Казахстана, благодаря ограничительных мер, узнали о прекраснейших местах страны, а именно урочище Босжыра, озеро Кобейтуз и т.д.

Цель данного исследования является определение роли национальных парков для развития туризма в Казахстане и пути решений препятствующих факторов.

Со времен создания отдельного уполномоченного органа в сфере туризма страны 2006 года поднимается вопрос развития инфраструктуры туризма. Однако на сегодняшний день темпы развития оставляет желать лучшего.

Доля туристского сектора в Казахстане занимает всего лишь 1,6% от ВВП страны или в суммарном значении 3,14 млрд. долларов США за 2019 год.

Казахстанские национальные природные парки имеют большой потенциал для развития туристской деятельности. Несмотря на то, что национальные парки в Казахстане имеют большой потенциал, которые отражаются в виде различных гор, полей, лесов, имеются множество недостатков и сдерживающих факторов для потока туристов.

В результате исследования приведены сдерживающие факторы для развития туристской деятельности на территориях национальных парков, и приведены возможные пути решений имеющихся проблем.

На сегодняшний день одной из основных проблем является создание инфраструктуры на особо охраняемых природных территориях, в том числе и национальных парках, а также развитие санитарно-гигиенических узлов на основных трассах, ведущих к туристским достопримечательностям.

Сдерживающие факторы развития туризма на территориях национальных парков:

- отсутствие необходимой инфраструктуры (оборудованные туристские тропы, кемпинги, глэмпинги, современные санитарные кабинки и др.)

- слабая финансовая поддержка мероприятий, развивающие туристскую индустрию и рекреационную деятельность.

- климатические условия на территории Казахстана.

- отсутствие квалифицированных кадров.

Для того, чтобы справиться со сдерживающими факторами, которые приведены, необходима активное государственное участие при реализации проектов, создание привлекательных условий для привлечения инвесторов, в том числе по схеме государственно-частного партнерства.

Ключевые слова: туризм, территория национальных парков, пандемия, государственное регулирование, государственно-частное партнерство.

Литература:

1. Aktymbayeva, B., Koshkimbayeva, U., Abisheva, Z., Tokbergenova, U., Tumazhanova, M. (2021). Tourism Industry Development and Governance: A Comparative Stage Review of Kazakhstan's Experience for the Years of Independence, 1991-2020. *GeoJournal of Tourism and Geosites*. Year XIV, vol. 34, no. 1, 2021 (p.71). DOI 10.30892/gtg.34110-621
2. Государственная программа развития туристской отрасли Республики Казахстан на 2019-2025 годы (2019). Internet link: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P1900000360> [31.05.2019]
3. Закон РК «Об особо охраняемых природных территориях» с изменениями и дополнениями от 30.04.2021. Internet link: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z060000175_ [30.04.2021].
4. Закон РК «О туристской деятельности в Республике Казахстан» с изменениями и дополнениями от 30.04.2021. Internet link: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z010000211_#z0 [30.04.2021].

SOCIAL INCLUSION THROUGH SPORT: THE PLAYIN PROJECT CASE

Simanavicius Arturas, Svagzdiene Biruta, Jasinskas Edmundas, Usas Antanas
Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Since the adoption of the White Paper on Sport by the European Commission in 2007 and its 'Pierre de Coubertin' Action Plan declined in each member state, the European Union recognizes sport as a vector of social and professional inclusion.

The aim of the project is to give more visibility to sport organisations' inclusive actions, by providing methodology and tools to sport organisations.

Research methods and Organization. An analysis of social inclusion indicators, literary analysis, and several questionnaires, and based on that to provide PlayIn project impact report.

Results. In this part the analysis of different intellectual outputs of PlayIn project were analysed. Most respondents found the Guide for volunteers well-structured with positively received design. Other respondents mentioned the content of the guide, which they found informative, useful, and good quality. Also sport organizations distinguished such positive aspects of Toolkit for sport organizations as design of the toolkit, the content which is concrete and well received and inspiration. Third part of research was related to analysis in terms of social and professional inclusion of young people and especially NEETs through sport. Summarizing the answers from different respondents it could be stated that sport is one of the best motors for inclusion in society.

Conclusions. Summarizing the answers from different respondents it could be stated that sport is one of the best motors for inclusion in society. In sport, many skills are practiced that are extremely important for young people in terms of their professional inclusion. Within sports, tolerance, respect, and team spirit has always been preached as pillars of what it means to be a team. Sport, and especially team sports, helps install these traits and behaviour.

Key words: PlayIn, social inclusion, NEET's, sport organizations.

References:

1. Recommendations on the contribution of sport to the employability of young people, including young professional sportsmen and women, and the creation of jobs in the sport and sport-related labour market, European Commission, 2016.
2. Spaaij, Ramón. (2013). Changing people's lives for the better? Social mobility through sport-based intervention programmes: opportunities and constraints. *European Journal for Sport and Society*, 10, 53-73. 10.1080/16138171.2013.11687910.
3. Study on the Contribution of Sport to the Employability of Young People in the Context of the Europe 2020 Strategy, European Commission, 2017.
4. Young people neither in employment nor in education or training, Eurostat, 2019.

VIETOS BENDRUOMENIŲ IR TURIZMO INFORMACIJOS CENTRO BENDRADARBIAVIMO PLĖTOJIMAS: PANEMUNĖS SENIŪNIJOS ATVEJIS

Stoškus Artūras, Švagždienė Biruta

Lietuvos sporto universitetas, Kaunas, Lietuva

Temos aktualumas ir naujumas. Apie bendruomenės vadybinę prasmę ir bendradarbiavimą kalba Nefas S. (2018), Vorevičienė J. (2018), M. Mies (2014) ir kiti. Tačiau tyrimų, kurie nagrinėtų vietos bendruomenių ir turizmo informacijos centro bendradarbiavimo plėtojimą vis dar pasigendama.

Daugelis mokslininkų sutinka, kad bendruomeniškumas tai vertybė, pilietiškumo pagrindas. Vietos bendruomenė moksliniuose šaltiniuose apibrėžiama daugeliu aspektų. Pastaruoju metu apie tai daug kalbama, o bendruomenė ir bendradarbiavimas yra daugiareikšmės sąvokos, suprantamos ir interpretuojamos įvairiai. Adamik A., & Nowicki M., (2019), Žilinskienė J., (2016), pateikti bendradarbiavimo aspektai išskiria esminius bruožus, kad bendradarbiavimas turi vykti ne mažiau nei tarp dviejų įstaigų ar asmenų, kad bendradarbiaujant yra sutelkiamos žinios ir nuomonės siekiant patenkinti kiekvienos bendradarbiaujančios šalies poreikius. Pabrėžiama, kad šio darbo problema yra apie vietos bendruomenių ir turizmo informacijos centro bendradarbiavimo plėtojimą.

Darbo tikslas – įvertinti vietos bendruomenių ir turizmo informacijos centro bendradarbiavimo plėtojimą: Panemunes seniūnijos atvejis

Tyrimo objektas – vietos bendruomenių bendradarbiavimo plėtojimas su turizmo informacijos centru.

Tyrimo uždaviniai:

1. Apibrėžti vietos bendruomenių bendradarbiavimo teoriniu aspektu.
2. Atskleisti turizmo informacijos centro bendradarbiavimą ir aspektus.
3. Išanalizuoti vietos bendruomenės ir turizmo informacijos centro bendradarbiavimo situaciją, parengti plėtojimo gaires situacijai gerinti.

Tyrimo metodai: literatūros analizė, anketinė apklausa, statistinė analizė.

Bendradarbiavimą galima suvokti, kaip bendro darbo, susijusio su bendru dėmesiu, procesą. Tai apima asmenis, kurie susiburia, išsipareigoja dalytis patirtimi ir mąstyti, planuoti, priimti sprendimus ir veikti remdamiesi bendru supratimu vieni apie kitus ir bendruomenes, kuriose mes dirbame. Kad bendradarbiavimas ne tik atsirastų, bet ir veiktų tokiomis sudėtingomis aplinkybėmis, reikalingi aiškūs pagrindai. Prasmingas ir efektyvus bendradarbiavimas turi atsižvelgti į organizacinių ir sisteminių normų, kalbos, kultūrų ir socialinių sistemų subtilybes ir sudėtingą sąveiką (Campbell, P., 2020).

Raktiniai žodžiai: bendruomenė, turizmo centras, bendradarbiavimo plėtojimas

Literatūra:

1. Mies, M. (2014). No commons without a community. *Community Development Journal*, 49(1), 106-107.
2. Nefas, S. (2018). Vietos bendruomenių sąjūdis Lietuvoje: pasiekimai ir problemos. International security in the frame of modern global challenges. Mokslinių konferencijų medžiaga, 51-61.
3. Vorevičienė, J. (2018). Lietuvos bendruomenių centrų veikla vietos bendruomenėse. kiekybinio tyrimo apžvalga. *Regional Formation and development Studies*, 2(25), 106-118.
4. Adamik, A., Nowicki, M. (2019). Pathologies and Paradoxes of Co-Creation: A Contribution to the Discussion about Corporate Social Responsibility in Building a Competitive Advantage in the Age of Industry 4.0. *Sustainability*, 11(4954), 1-38.
5. Žilinskienė, J. (2016). Efektingo tarporganizacinio bendradarbiavimo prielaidos: Sodros ir VMI atvejis. Vilnius: MRU.
6. Campbell, P. (2020). Rethinking professional collaboration and agency in a post-pandemic era. *Journal of Professional Capital and Community*, 5(3/4), 337-341.

USING MARKETING INNOVATIONS TO MANAGE THE IMAGE OF THE TOURIST AREA

Uzdienuva Karina / Узденова Карина, Rozova T. / Розанова Т.

«Экономики и бизнеса» Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации, Moscow, Russia

Currently, one of the most important roles in the modern tourism industry is played by innovations that are actively used to manage the image of the tourist territory. Today, innovations of various directions are used, however, marketing innovations are of the greatest importance for tourism, since through them new tourist products are formed and implemented. It is in this aspect that various

marketing innovative tools are used to generate high profits and increase the image of the tourist territory as a whole. Innovations in tourism are a set of developed new events, representing a certain innovation for tourists and the territory where these products are sold. The goal of innovation is to ensure the progress of the tourism industry.

Tourism innovations can be different directions, one of which is marketing innovations. Within the framework of tourism marketing, innovations are being carried out in the formation of a new tourist product (the development of a new unique tourist route or an innovative museum with modern latest technologies), new tourist markets are being developed, the latest IT technologies are being developed, etc. The Internet is important in the use of marketing innovations in tourism. Thus, the following processes are carried out using the Internet: carrying out of marketing tourism research; advertising and promotion of tourist products; use of booking and reservation systems; calculation execution; use of electronic catalogs of tourism product by countries and destinations; quickly obtain information on hotel rates and prices; selection and formation of tour without participation of travel agents.

Key words: innovations, tourism, image, tourist territory, tourist product.

References:

1. Ассоциация туроператоров [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.atorus.ru/news/press-centre/new/44391.html> (дата обращения: 11.05.2021).
2. Белоусова, Н. В. (2019). Интеграция инновационных технологий в основные сегменты туристской индустрии / Н.В. Белоусова // *Вестник ВГУ*. 4, 28.
3. Мотагали, Я. Б. (2019). Зарубежный опыт внедрения инноваций и неординарных маркетинговых стратегий в индустрии туризма и гостеприимства / Я.Б. Мотагали // Сборник: Феномен рыночного хозяйства: от истоков до наших дней, 409-416.
4. Семёнов, М. С. (2020). Инновации в туризме. Маркетинговая политика / М.С. Семёнов // *Colloquium-journal*. 32, 67-69.
5. Condor Ferries [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.condorferries.co.uk/online-travel-booking-statistics> (дата обращения: 11.05.2021).

USING SOCIAL MEDIA PLATFORMS FOR SPORTS FAN ENGAGEMENT

Ūsas Antanas, Minang Alex Minang
Lithuanian Sports University, Kaunas, Lithuania

Social media is one of the most frequently utilized platforms to share all news and information nowadays. Therefore, it remains an effectual method towards approaching the target people by using social media so it is becoming most popular for supporting fan engagement and marketing through social media. Illustration content like videos is an effectual method for conveying messages and engaging with fans

The **Aim** of the study is evaluate how social media platforms can affect fan engagement

Methods: The standard questionnaire was adapted from past researches and a cross-sectional survey method was conducted. The sample size was 384 out of these sample size, there were 225 males and 161 females. Data about this research was collected and then analyzed by using SPSS version 23.

Results: The research showed that the majority of the sample population prefers to watch a video. They present the explanations such as it presents an obvious message as well as eliminates all confusions. It remains time saving as well as attracting for the watchers. Majority of the responses

agree that social media platforms enable a better communication and connection with the teams. Facebook and Instagram are the most used social media platforms.

Conclusion: From this current research we can conclude that social media marketing by using social media platforms (mostly Facebook and Instagram) can attract people toward more engagement with their sports team. One cause is that Facebook as well as Instagram are almost effortless to have access to and also very frequently utilized nowadays. Furthermore, social media platforms are easier to convey the ideas visibly eliminating the misunderstandings also the major cause is that it saves the time of people as well as it may efficiently convey the message than any other social media platforms

Key words: Social media; Sports; Fan engagement; Social media marketing; video.

References:

1. Constantinides, E., & Fountain, S. J. (2018). Web 2.0: Conceptual foundations and marketing issues. *Journal of direct, data and digital marketing practice*, 9(3), 231-244.
2. Geurin, A. N., & Burch, L. M. (2017). User-generated branding via social media: *An examination of six running brands*. *Sport Management Review*, 20(3), 273-284.
3. Lim, J. S., Hwang, Y., Kim, S., & Biocca, F. A. (2015). How social media engagement leads to sports channel loyalty: Mediating roles of social presence and channel commitment. *Computers in Human Behavior*, 46, 158-167.
4. Tang, T., & Cooper, R. (2018). The most social games: Predictors of social media uses during the 2016 Rio Olympics. *Communication & Sport*, 6(3), 308-330.
5. Mohammadkazemi, R. (2015). Sports marketing and social media. In *Handbook of research on integrating social media into strategic marketing* (pp. 340-358). IGI Global.

NEKILNOJAMOJO TURTO PAKLAUSOS TENDENCIJOS

Vingienė Raminta

Šv. Ignaco Lojolos kolegija, Šilutė, Lietuva

Nekilnojamasis turtas visais laikais buvo siektina ir patikima vertybė, kuri sutraukia daugiausia rinkos dalyvių bei daro didelę įtaką tiek verslo aplinkai, tiek visai šalies ekonomikai (Galiniene ir kt., 2006). Dabartinėje visuomenėje tai vertinama kaip geriausia investicija, norint turėti savo būstą ar įsigijus tam tikros paskirties pastatus - plėtoti savo verslą. Nekilnojamojo turto svarba nekinta, todėl pirkėjams tenka prisitaikyti prie rinkos kainų pokyčių. Nepaisant to vartotojų poreikiai ir lūkesčiai taip pat keičiasi (Bagdonienė ir Hopienė, 2004). Pirkėjai tampa vis labiau reiklesni, išrankesni, taupesni, skiria daug dėmesio komforto paieškai, su prabangos sąlygomis. Pagrindinis akcentas - ne kiekybei, o kokybei.

Nekilnojamojo turto rinka ir jos svyravimo tendencijos neatsiejama nuo ekonominių, socialinių ir ekologinių procesų, kuriems didelę įtaką turi globalizacija bei technologinė pažanga. Visi šie procesai bei veiksniai susipynę tarpusavyje, sparčiai kintantys, kas komplikuoja nekilnojamojo turto rinkos analizę bei apsunkina jos vertinimą bei prognozavimą. Be to, cikliškai besikartojantys ekonominiai nuosmukiai, kuriuos iššaukia įvairios krizės, smarkiai paveikia ir nekilnojamojo turto rinką. Esant tokioms ekonominėms sąlygomis atsiranda palankus laikas dirbtinai formuoti „burbulus“, kuriais radikaliai veikia vartotojo - pirkėjo elgseną. Tikslas - atskleisti nekilnojamojo turto rinkos tendencijas, pateikiant pavyzdžių. Taikyti metodai - lyginamoji mokslinės literatūros analizė ir sintezė.

Jobanputra (2009) nuomone, vartotojai - pirkėjai susiduria su įvairiais šaltiniais, kurie daro įtaką jų sprendimams. Vartotojų sprendimas priklauso nuo psichologinių procesų, be to didelę įtaką turi reklamos, spauda, televizija ir kita vieša žiniasklaida, bei kitų nuomonė. Ilgą laiką individas kaupia informaciją (Bakanauskas, 2006). Šios nuostatos išlieka žmonių sąmonėje ir bet kuriuo momentu gali būti aktyvuotos apsisprendimo proceso metu, renkantis ar perkant prekę.

Raktiniai žodžiai: nekilnojamas turtas, nekilnojamojo turto rinka, ekonominiai veiksniai, vartotojų elgsena.

Literatūra:

1. Galinienė, B., Malevskienė, S., Marčinskas, A. (2006). Baltijos šalių nekilnojamojo turto rinkos ciklai. *Ūkio technologinis ir ekonominis vystymas*, 12(2), 161-167.
2. Bakanauskas, A. (2006). Vartotojų elgsena. Kaunas: VDU leidykla.
3. Bagdonienė, L., Hopenienė, R. (2004). Paslaugų marketingas ir vadyba. Kaunas: Technologija.
4. Jobanputra, K. H. (2009). *Global Marketing and Consumer Decision Making*. Paradise Publishers.

ЦИФРОВЫЕ ДВОЙНИКИ КАК МНОГОФУНКЦИОНАЛЬНАЯ ИННОВАЦИЯ В ИНДУСТРИИ СПОРТА

Vojnova Anastasia / Войнова Анастасия, Averin Aleksandr / Аверин Александр
«Высшая школа управления» Финансовый университет при Правительстве Российской Федерации, Москва, Россия

Использование цифровых технологий играет важную роль в деятельности спортивных компаний при постоянно усиливающейся конкуренции. Существует ряд вопросов и процессов, которые можно решить или усовершенствовать именно с помощью их внедрения. Именно поэтому данная тема очень актуальна на сегодняшний день. «Цифровые двойники» можно определить, как цифровую копию какого-либо объекта, действующую с помощью датчиков для сбора данных и используемую их для соединения физического и виртуального мира с целью синхронизации и оптимизации процессов. Данные технологии используются не только в спорте, но и в других различных сферах. Преимуществами их использования в производстве различной продукции в спортивной сфере являются: уменьшение затрат при тестировании продукции на производстве, сокращение времени на испытание товаров, возможность прогнозирования и моделирования непредвиденных обстоятельств и принятия решений по снижению рисков их возникновения, связь двойников с реальным миром во время мониторинга, применение передовой аналитики больших данных, оптимизация активов, экономия ресурсов и времени, способствование развитию инноваций. Преимуществами использования «цифровых двойников» для спортсменов будут индивидуальный подход при разработке тренировок, диагностика и профилактика травм и различных заболеваний, мониторинг состояния человека и возможность нахождения пути увеличения выносливости и эффективности без применения лекарственных препаратов. По мнению учёных, данное изобретение будет достаточно востребовано не только в научно-исследовательских и медицинских учреждениях с целью подготовки и усовершенствования программ реабилитации, но и спортивными клубами для повышения эффективности тренировок. Так, «цифровые двойники» станут значимой инновацией для спортивной медицины, тренировочного процесса и производства экипировки.

Ключевые слова: цифровые технологии, конкуренция в спорте, «цифровые двойники»

Литература:

1. Распоряжение Правительства РФ от 24.11.2020 N 3081-р Об утверждении Стратегии развития физической культуры и спорта в Российской Федерации на период до 2030 года // Консультант Плюс. Версия Проф [Электронный ресурс]. – Электрон. Дан. - http://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_369118/
2. Цифровые технологии в российских компаниях 28.01.2019 // КПМГ. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://docviewer.yandex.ru/view/427785910/?page> Дата обращения: 16.02.2021
3. Спортивная индустрия: перезагрузка 2020 // PwC - [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://www.pwc.ru/publications/sport-survey-2020.pdf>
4. Top 10 Strategic Technology Trends for 2019 15.10.2018 // Gartner - [Электронный ресурс]. Режим доступа: <https://docviewer.yandex.ru/view/427785910/?page>
5. Кокарев Д. М. «Цифровые двойники: понятие, типы и преимущества для бизнеса» / Кокарев Д. М., Юрин А. А. // Colloquium-journal / - Голая Пристань, 2019. – С.101-104
6. Цифровая Россия Онлайн «Будущее за цифровой трансформацией спорта?» 23.06.2020 <http://digitalrus.online/2020/06/23/cifrovaya-transformacia-sporta/>
7. Ученые: создание "цифрового двойника" поможет спортсменам эффективнее тренироваться 28.08.2019 // "Рамблер". - [Электронный ресурс]. Режим доступа: https://news.rambler.ru/other/42734157/?utm_content=news_media&utm_medium=read_more&utm_source=copylink

COMFORTABLE URBAN ENVIRONMENT AS A FACTOR OF REGIONAL TOURISM DEVELOPMENT

Yakovlev Andrey

Financial University under the Government of the Russian Federation, Moscow, Russia

Thesis: The study is devoted to identifying the influence of the quality of the urban environment as a factor in the development of tourism in the regions. Domestic tourism, as the experience with COVID-19 has shown, becomes both an engine of economic development of regions, and a solution to the problem of lack of opportunities or health safety when traveling abroad.

The article provides a quantitative analysis of the quality indices of the urban environment of cities and regions, and uses its own methodology for calculating the tourist attractiveness of regions as domestic tourist destinations.

The purpose of the study is to identify the patterns between the level of development of the urban environment and the development of tourism in the regions and their tourist attractiveness.

Research methods: statistical analysis of open data of the Federal Tourism Agency by region, comparative quantitative analysis of the quality of the urban environment and the development of tourism in the regions, general scientific research methods.

Key words: Regional tourism development, urban environment quality index, comfortable urban environment, tourist attractiveness of regions

References:

1. A study of the development of a comfortable urban environment in Moscow and the leading cities of the world. BGG 2018, Moscow
2. Burtenshaw D., Bateman M. & Ashworth G. J. (1991). The European city: a Western Perspective. New York: Halsted Press and London: David Fulton Publishers
3. Methodology. Urban Environment Quality Index Retrieved May 5, 2021, from <https://индекс-городов.рф/#/methodology>
4. Passport of the priority project "Formation of a comfortable urban environment". Government Project Office. Files. Retrieved May 5, 2021, from <http://static.government.ru/media/files/JEnYAAfDkMAyyIAjsAxDzKxXGPuaEJSu.pdf>
5. Quality of life. Britannica. Files. Retrieved May 5, 2021, from <https://www.britannica.com/topic/quality-of-life>

International Scientific-Practical Conference
Theory and Practice: Problems and Prospects
Book of Abstracts
3rd-4th of June, 2021
Kaunas

Tarptautinė mokslinė-praktinė konferencija
Mokslas ir praktika: aktualijos ir perspektyvos
Konferencijos tezių rinkinys
2021 m. birželio 3-4 d.
Kaunas

Sudarė Biruta Švagždienė

Viršelio autorė Živilė Antanaitytė

Išleido Lietuvos sporto universitetas, Sporto g. 6, LT-44221 Kaunas
www.lsu.lt; el. p.: lsu@lsu.lt